

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A PARTENERIATULUI „GAL3 – CRISTEȘTI, PĂNET, SÎNCRAIU DE MUREȘ”

Aprobată prin Nota nr. 201530/10.08.2022 de către MADR – Direcția Generală
Dezvoltare Rurală, Autoritate de Management pentru PNDR

OPIS

Opis	1
Introducere	2-3
cap. I. Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic	4-8
cap. II. Componenta parteneriatului	9-10
cap. III. Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)	11-15
cap. IV. Obiective, priorități și domenii de intervenție	16-19
cap. V. Prezentarea măsurilor	20-59
cap. VI. Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)	60-62
cap. VII. Descrierea planului de acțiune	63-65
cap. VIII. Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei	66-67
cap. IX. Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei	68-72
cap. X. Planul de finanțare al strategiei	73
cap. XI. Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL	74-75
cap. XII. Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale	76
Anexa 1 - Acord de parteneriat + HCL/ alte documente justificative;	77-83
Anexa 2 - Fișa de prezentare a teritoriului	84-85
Anexa 3 - Componenta parteneriatului	86-88
Anexa 4 - Plan de finanțare	89
Anexa 5 - Hartă administrativă și geografică a teritoriului	90
Anexa 6 - Documente justificative privind animarea	91-154
Anexa 7 - Documente justificative ale membrilor parteneriatului	155-237
Anexa 8 - Atribuțiile corespunzătoare	238-241

Introducere

Aflat în imediata vecinătate al orașului Tîrgu Mureș, spațiul acoperit de Parteneriatul “GAL3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș” încă se confruntă cu numeroase curențe, acestea reprezentând și motivul pentru disparitățile între urban-rural prin prisma tuturor componentelor sale: economia rurală, potențialul demografic, sănătate, școală, cultură, etc. Teritoriul acoperit de cele trei unități teritorial - administrative este situat în centrul județului Mureș, la vest de municipiul Tîrgu Mureș, din punct de vedere geografic fiind zona de contact a văii Mureșului cu Podișul Transilvaniei.

Îmbunătățirea calității vieții în mediul rural este posibilă prin implicarea actorilor locali în dezvoltarea propriilor zone realizând o dezvoltare dinamică, sprijinită de o strategie de dezvoltare locală elaborată și implementată local și administrată de reprezentanți ai GAL-ului, care vor reprezenta interlocutorii populației din teritoriu în vederea îmbunătățirii continue a strategiei și a acțiunilor ce vor fi implementate.

Parteneriatul “GAL3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș”, a organizat o serie de activități de prezentare, informare și animare a populației din teritoriu pentru stabilirea potențialului zonei și a priorităților, iar în paralel s-a desfășurat un proces de consultare a populației, prin completarea de chestionare, conținând întrebări ca: nevoile de dezvoltare din localități, probleme în regiune, prioritățile ce ar fi necesare să fie cuprinse în SDL.

În contextul specific teritoriului, parteneriatul aduce o serie de avantaje precum: viziunea și abordarea unitară, consolidarea relațiilor deja existente în teritoriu și optimizarea unor fluxuri (de populație, de forță de muncă, de resurse, financiare, de cunoștințe, etc) din cadrul acestuia, care să permită eliminarea disparităților teritoriale și dezvoltarea coerentă a zonei, consolidarea rolului acestui ansamblu teritorial la nivel regional și optimizarea relațiilor cu teritoriile învecinate.

În vederea stabilirii concrete a obiectivelor de dezvoltare din teritoriu, care să conducă la o Strategie de Dezvoltare reală și utilă, consultarea populației a constituit punctul de pornire în elaborarea acesteia. În urma acestor activități de consultare a populației prin completarea a peste 200 de chestionare, de către populația din tot teritoriul acoperit de GAL, s-au identificat următoarele direcții de dezvoltare considerate importante de către populație:

- Viață economică prosperă și existența locurilor de muncă
- Păstrarea identității culturale și tradiționale înființarea ansamblurilor de dansuri populare cu specificul fiecărei zone și menținerea celor existente
- Resurse naturale locale protejate și valorificate durabil
- Identitate culturală comunitară valorificată/pe microregiune, promovarea tradițiilor meșteșugărești și a produselor locale
- Cetățeni implicați în dezvoltarea comunității, interesați și stimulați pentru a contribui la îmbunătățirea calității vieții satului, aspectului exterior al satului
- Tineri stimulați și atrași de mediul rural, mulțumiți de condițiile găsite, stabiliți în sat
- Întărirea coeziunii socio-economice și a identității teritoriale
- Dezvoltarea sustenabilă
- Dezvoltarea identității comunitare - cooperare, capacitate de inovare

Fiind un Grup de Acțiune Locală nou înființat, pentru “GAL3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș”, **cooperarea reprezintă o modalitate absolut necesară** de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la

informații și idei noi, de a face schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația, pentru dobândire de competențe și îmbunătățirea lor.

Toți partenerii și-au formulat dorința și au subliniat importanța activităților de cooperare inter-teritorială- cooperarea între zone rurale diferite din cadrul României, și de cooperare transnațională- cooperarea între grupuri LEADER din două state membre sau cu un grup din alte țări care aplică abordări similare. Consideram că activitățile de cooperare inter-teritorială și transnațională au un efect important din punct de vedere calitativ asupra teritoriilor implicate: deschiderea acestor teritorii cu lumea exterioară, altor culturi, analiza problemelor întâmpinate în procesul de dezvoltare, posibile soluții la problemele comune, apariția unor noi tipuri de solidaritate rurală etc.

Obiectivele previzionate a fi atinse ca urmare a implementării LEADER în teritoriu, sunt următoarele:

- Creșterea calității vieții în mediul rural prin investiții în **INFRASTRUCTURA LA SCARA MICĂ ȘI CEA SOCIALĂ**
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice prin **INVESTIȚII ÎN SPAȚII VERZI**
- Participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte prin **ÎNFIINȚAREA ȘI DEZVOLTAREA FORMELOR ASOCIATIVE**
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă prin **INVESTIȚII PENTRU IMM-URI (sector non-agricol)**
- servicii/infrastructuri îmbunătățite prin investiții în **ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI DE SPORT**
- Păstrarea și dezvoltarea identității culturale a teritoriului prin **CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI NATURAL**
- Încurajarea inovării și instruirea populației din teritoriu prin organizarea de cursuri de specialitate în vederea stimulării procesului de **INVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII**
- integrarea minorităților locale, în special minoritatea romă, prin acțiuni de **INCLUZIUNE SOCIALĂ**
- Favorizarea competitivității agriculturii prin **INVESTIȚII ÎN AGRICULTURĂ**

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic -

Caracteristici geografice și hidrografice:

Județul Mureș, este situat în partea central-nordică a României, în Podișul Transilvaniei, în bazinul superior al râului Mureș și bazinele râurilor Târnava Mare și Târnava Mică. Cu o suprafață de 6.714 km² reprezintă 2,8% din suprafața țării, dispunând de condiții naturale deosebit de variate și prielnice unei ample dezvoltări economice.

Teritoriul acoperit de cele trei unități teritorial - administrative este situat în centrul județului Mureș, la vest de municipiul Tîrgu Mureș, din punct de vedere geografic fiind zona de contact a văii Mureșului cu Podișul Transilvaniei.

Suprafața teritoriului este de **106,25 km²**, după cum urmează:

- comuna **Cristești**, compusă din centrul de comună și satul **Vălureni**: **13,35 km²**
- comuna **Pănet**, compusă din centrul de comună și satele **Berghia**, **Cuieșd**, **Hărțău** și **Sîntioana de Mureș**: **72,31 km²**
- comuna **Sîncraiu de Mureș**, compusă din centrul de comună și satul **Nazna**: **20,59 km²**

Din punct de vedere geografic caracteristic este zona de luncă, majoritatea localităților fiind amplasate în lunca Mureșului, formațiunile deluroase fiind prezente doar în extremitatea sudică a teritoriului (satul Vălureni), respectiv în cea nord-estică (satele Cuieșd și Berghia).

Din punct de vedere a limitelor geografice teritoriul pentru care se întocmește prezenta strategie se învecinează cu următoarele unități administrativ-teritoriale:

- la nord: Comuna Ceaușu de Cîmpie și Comuna Mădăraș;
- la vest: Comuna Band și Orașul Ungheni;
- la sud: Comuna Gheorghe Doja și Comuna Crăciunești;
- la est: Municipiul Tîrgu Mureș și Comuna Sîntana de Mureș.

Râul Mureș împarte teritoriul pe direcția nord-est - sud-vest, comuna Cristești fiind situat pe malul drept, iar comunele Sîncraiu de Mureș și Pănet pe malul stâng al râului. Pe teritoriul analizat râul Mureș parcurge o distanță de aproximativ 3 km, fiind situat exclusiv pe teritoriul comunei Cristești. Nu există poduri rutiere pe acest segment, doar un pod metalic dezafectat de cale ferată.

Caracteristici climatice:

Județul Mureș se află în sectorul de climat continental-moderat de dealuri și păduri precum și în sectorul climei de munte. Până la mijlocul anilor '90 clima județului avea următorul specific: veri mai călduroase și ierni lungi și reci, cu precădere în zonele montane din nord-estul județului. În partea de vest a județului climatul are nuanțe mai aride, verile fiind în general mai secetoase și mai calde.

Temperaturile medii anuale sunt între 2° -4 °C în partea de est și 8° -9 °C în partea de vest, luna cu temperaturile cele mai ridicate fiind iulie cu 18° -19 °C, iar cea cu temperaturile cele mai scăzute ianuarie cu -3° -5 °C.

Caracteristici demografice:

Din punct de vedere al locuitorilor, conform datelor oficiale ale *Recensământului Populației și al Locuințelor 2011* populația stabilă la nivelul teritoriului analizat este de **19.346 persoane**, fiind compus după cum urmează:

- comuna Cristești: 5.824 locuitori

- comuna Pănet: 6.033 locuitori
- comuna Sîncraiu de Mureș: 7.489 locuitori

Structura de vârstă a teritoriului este conform diagramei de mai jos:

Din punct de vedere etnico-cultural este o zonă în care se realizează o conviețuire pașnică între comunitatea română și maghiară, fiind prezentă și o importantă comunitate romă (țigăneasă).

Din punct de vedere etnic teritoriul analizat se prezintă după cum urmează:

- maghiari: 9.473 persoane, reprezentând 48,97% din totalul populației;
- români: 7.875 persoane, reprezentând 40,71%;
- romi: 1.442 persoane, adică 7,45%

Pentru 522 de persoane (reprezentând 2,70%) nu există informații disponibile în *Recensământul Populației și al Locuințelor 2011*, restul minorităților etnice fiind sub 0,1% (mai puțin 20 de persoane).

Densitatea populației este una ridicată, caracteristic zonei periurbane, fiind zona rurală cea mai dens populată a județului, comunele Cristești și Sîncraiu de Mureș fiind pe primele două locuri în județul Mureș în lista comunelor din punct de vedere a densității populației.

Densitatea populației pe teritoriul analizat este de **182 locuitori/km²**, unitățile administrativ-teritoriale având următoarele caracteristici:

- comuna Cristești: 436 locuitori / km²
- comuna Pănet: 83 locuitori / km²
- comuna Sîncraiu de Mureș: 364 locuitori/km²

Aceși paletă multicoloră este caracteristică teritoriului și din punct de vedere religios, fiind prezente următoarele culte religioase legal recunoscute: ortodoxă, reformată, adventistă de ziua de a șaptea, romano-catolică, penticostală, martorii lui Iehova, greco-catolici, unitarieni.

Rata șomajului

La nivelul anului 2015 au fost identificați 139 de persoane, reprezentând 0,7% din totalul locuitorilor teritoriului analizat, respectiv 1,3% din persoanel active la nivelul celor trei comune.

Prin implementarea strategiei de dezvoltare locală vor fi create 14 locuri de muncă, după cum urmează:

- M1/6B - Investiții în infrastructura la scara mică și cea socială: 0
- M2/6B - Investiții în spații verzi: 0
- M3/3A - Înființarea și dezvoltarea formelor asociative: 0
- M4/6A - Investiții pentru IMM-uri (sector non-agricol): 13
- M5/6B - Activități culturale și de sport: 0
- M6/6B - Conservarea patrimoniului cultural și natural : 0
- M7/1C - Învățare pe tot parcursul vieții: 1
- M8/6B - Incluziune socială: 1
- M9/2A - Investiții în agricultură: 1

Infrastructura rutieră:

La nivel de infrastructură rutieră accesul în localități se face prin rețeaua de transport național, județean sau comunal. Exceptând drumul comunal 66 pietruit ce asigură accesul în satul Vălureni în toate celelalte localități din aria acoperită de prezenta strategie accesul se face pe drum asfaltat, întreținut corespunzător.

Totodată în localitățile Cristești, Sîncraiu de Mureș și Nazna marea majoritate a rețelei stradale este prevăzută cu îmbrăcăminte din asfalt. În cele cinci sate ale comunei Pănet numai artera de circulație principală este asfaltată, rețeaua de străzi secundarea având îmbrăcăminte nedefinitivă (balast, piatră).

În satul Vălureni toate străzile sunt pietruite.

Nu sunt piste amenajate pentru bicicliști.

Pe teritoriul analizat, în satele Cristești, Sîntioana de Mureș și Berghia se află linia de cale ferată cu ecartament îngust Tîrgu Mureș - Band - Miheșu de Cîmpie, închisă traficului de călători în anul 1997 și aflată într-un stadiu de degradare. Această linie a fost odinioară principala legătură a locuitorilor satelor situate pe Cîmpia Transilvaniei cu Tîrgu Mureșul.

Prioritar prin implementarea prezentei strategii sunt considerate investițiile la scară mică (asfaltare străzi pietruite, amenajare trotuare, amenajare piste pentru bicicliști) și cele de amenajare spații verzi, locuri de joacă, spații comunitare.

Pentru realizarea acestora se propun următoarele măsuri: M1 și M2.

Echipare edilitară:

La nivel de echipare edilitare menționăm că electricitatea, rețeaua de gaz-metan de joasă presiune și rețeaua de telecomunicație prin fibră optică este prezentă în toate localitățile componente.

Rețeaua de apă și canalizare este prezentă în localitățile Cristești, Sîncraiu de Mureș și Nazna. Aceste rețele sunt administrate de Compania Aquaserv, sursa de apă fiind Uzina de Apă din Tîrgu Mureș. Stația de epurare a apelor uzate este amplasată în partea vestică a localității Cristești, aici fiind epurate toate apele menajere provenite din municipiul Tîrgu Mureș și împrejurimi. Emisarul pentru apele epurate este râul Mureș.

În localitatea Pănet există realizată rețeaua de distribuție a apei potabile, însă aceasta nu este funcțională. După realizarea aducțiunii Tîrgu Mureș - Band din fonduri asigurate prin POS Mediu rețeaua de distribuție existentă va fi alimentată de la aceasta. În restul localităților nu există rețea de apă și de canalizare.

Nu sunt propuse investiții în rețelele de apă și canalizare prin prezenta strategie, realizarea acestora fiind de o anvergură mai mare se propune a se realiza prin finanțare UE/guvernamentală.

Infrastructura de bază, socială, educațională:

Din punct de vedere al infrastructurii educaționale preșcolare se observă că în fiecare dintre cele nouă localități există grădiniță. Școală gimnazială (clasele V-VIII) este în satele Cristești, Pănet, Berghia, Sîntioana de Mureș, Sîncraiu de Mureș și Nazna, iar școală primară (clasele I-IV) în satele Vălureni și Cuieșd.

Accesul elevilor din localitățile unde nu există școală gimnazială la unitățile de învățământ din centrul de comună se realizează prin intermediul microbuselor școlare.

Cămine culturale există în toate localitățile teritoriului, unele dintre ele fiind modernizate, altele necesitând investiții semnificative pentru reabilitarea lor.

De exemplu căminul cultural din Cristești este inutilizabil din 2011, necesitând lucrări de consolidare pentru a aduce clădirea la parametrii optimi de funcționare. Căminul cultural din localitatea Pănet a fost retrocedată bisericii reformate, care i-a păstrat destinația, însă dorința autorității locale este edificarea unui nou cămin.

Investiții în reabilitarea și dotarea clădirilor publice sunt posibile prin intermediul măsurii M1- *Investiții în infrastructura la scara mică și cea socială.*

Economie și agricultură:

Pe teritoriul celor trei unități administrativ-teritoriale sunt înregistrați 354 operatori economici, din care: în Cristești 146, în Pănet 110, iar în Sîncraiu de Mureș 98.

Majoritatea acestora sunt societăți de tip micro-întreprinderi și întreprinderi mici.

Suprafața terenului agricol este de 7649 hectare, reprezentând 72% din totalul teritoriului, compus din: arabil 5814 hectare (76%), pășuni 691 hectare (9%), fînațe 696 hectare (9%) livezi: 444 hectare (6%) și vii 4 hectare.

Formele asociative sunt prezente în zootehnie, prin cele două asociații a crescătorilor de taurine, din Cristești și din Sîncraiu de Mureș - Nazna.

Sunt propuse proiecte în aceste sectoare prin următoarele măsuri: M3, M4 și M9.

Patrimoniul:

În cele trei comune ale teritoriului se află mai multe clădiri și obiective de patrimoniu. Pe Lista monumentelor istorice a județului Mureș figurează următoarele:

- Situl arheologic Cristești - din epoca romană
- Necropola scitică de la Cristești - datată epoca Latene
- Situl arheologic de la Nazna, compus din fortificația medievală și din drum
- Situl arheologic de la Sîncraiu de Mureș - în zona denumită "Dealul Păgânilor"
- Așezarea medievală de la Sîncraiu de Mureș, datată sec. XII - XIII
- Biserica reformată din Sîncraiu de Mureș, având turnul construit în sec. XIII.
- Biserica romano-catolică din Sîncraiu de Mureș, datat sec. XIV - XVIII
- Biserica reformată din Cuieșd, construit în sec. al XVII-lea
- Ansamblul bisericii reformate din Hărțău, format din biserica din sec. al XIII-lea și clopotnița de lemn
- Ansamblul bisericii de lemn "Sf. Arhangheli" Pănet, alcătuit din biserica edificată în 1740 și clopotniță
- Poartă din lemn la intrarea în curtea bisericii reformate din Pănet (1787).

Siturile arheologice aflate în Lista monumentelor istorice nu sunt evidențiate și nu sunt puse în valoare. Bisericile monument sunt utilizate și se află într-o stare corespunzătoare, fiind realizate lucrări de mentenanță periodice.

Arhitectura tradițională a fost puternic alterată de clădirile construite în ultima jumătate de secol. Străzi în care se pot identifica clădiri construite în stilul arhitecturii vernaculare pot fi identificate în localitățile Cuișd, Vălureni și parțial în Cristești (vechea vatră a satului, denumită Cristești-Sat).

Prin Măsura M6 - *Conservarea patrimoniului cultural și natural* se va oferi posibilitatea de a restaura aceste clădiri și de a le pune în valoare (amenajare incintă, iluminat, montare plăcuțe de informare).

Turism:

Din punct de vedere turistic teritoriul analizat se află în sfera de influență a municipiului Târgu Mureș, dezvoltarea turistică a comunelor fiind în strânsă legătură cu acest fapt.

Prin Măsura M1 - *Investiții în infrastructura la scara mică și cea socială* se vor putea realiza piste de bicicliști, în vederea dezvoltării velo-turismului.

Totodată prin M2 - *Investiții în spații verzi* se are în vedere crearea de trasee tematice pentru facilitarea eco-turismului, iar investiții cu caracter agroturistic pot fi realizate prin măsura M4 - *Investiții pentru imm-uri (sector non-agricol)*.

Zone sărace:

Din punct de vedere a definirii zonelor sărace, reprezentat de indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) teritoriul analizat nu este o zonă săracă, media teritoriului (78,13) situându-se peste pragul de 55.

Valorile IDUL pentru cele trei comune componente sunt:

- Cristești: 77,27
- Pănet: 69,38
- Sîncraiu de Mureș: 87,75

Natura 2000:

Din punct de vedere a zonelor Natura 2000 pe teritoriul Comunei Cristești, în zona nord-estică a localității Vălureni este situat situl de importanță comunitară Pădurea Târgu Mureș, cod de identificare ROSCI0342, sit ce se întinde pe o suprafață de 1,76 hectare.

Zone cu valoare naturală ridicată:

Teritoriul cuprins în prezenta strategie, comune Cristești, Pănet și Sîncraiu de Mureș nu se află pe lista zone cu valoare naturală ridicată.

Minoritate locală:

Din punct de vedere etnic minoritatea semnificativă este cea romă, prin Recensământul din anul 2011 fiind identificate 1.442 persoane aparținând acestei etnii, reprezentând 7,45% din totalul populației.

Probleme cu care se comportă această minoritate în aceste localități sunt cele existente și la nivel județean/național: abandon școlar, sărăcie, lipsa locurilor de muncă, lipsa infrastructurii de bază la casele de locuit.

Prioritar acestei minorități etnice se adresează măsura M8 - *Incluziune socială*.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Dezvoltarea comunităților locale nu se poate realiza fără o implicare activă a cetățenilor în procesul de consultare și de luare a deciziilor. Astfel, apare necesitatea înființării la nivel local a unor structuri care să reunească reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societății civile dintr-un teritoriu stabilit, să identifice punctele slabe și tari și să stabilească prioritățile teritoriului, să implementeze acțiunile corespunzătoare și apoi să împărtășească experiența și bunele practici cu alte structuri partenoriale similare.

Se poate spune că înființarea parteneriatului a fost o decizie conjuncturală, neexistând o conlucrare anterioară oficială între membrii asociați, dar acesta și-a stabilit ca obiectiv major strategic utilizarea resurselor și a potențialului local în vederea așezării unei baze solide a dezvoltării socio-economice sustenabile, în care cooperarea are un rol important.

Decizia comună îndreptată spre dezvoltarea teritoriului acoperit de GAL3, a determinat formarea parteneriatului public-privat, în care partea publică reprezintă 18,75% din total parteneriat, iar partea privată și socială reprezintă 81,25%.

În componența parteneriatului public-privat au fost atrași factori care, împreună cu autoritățile publice, vor reprezenta factorii de decizie pentru stabilirea și realizarea proiectelor. Astfel, în cadrul parteneriatului sunt cooptate societăți comerciale cu diverse domenii de activitate, societăți care au ca și administratori persoane mai tinere sau mai în vârstă, femei și bărbați, români și persoane de altă etnie. Alături de aceste societăți comerciale au venit, în număr mare, în realizarea parteneriatului și întreprinzători individuali și reprezentanți ai societății civile prin organizații non-profit.

Teritoriul acoperit de cele trei unități teritorial - administrative este situat în centrul județului Mureș, la vest de municipiul Tîrgu Mureș, din punct de vedere geografic fiind zona de contact a văii Mureșului cu Podișul Transilvaniei.

Specificul acestui parteneriat constă în faptul că leagă zona de Câmpie cu zona văii Mureșului, este situat **“între Mureș și Câmpie”**, iar ca trăsături comune subliniem că sunt situate în vecinătatea municipiului Tîrgu Mureș, râul Mureș este adiacent celor trei unități administrativ-teritoriale. Astfel, întreg teritoriul se confruntă cu probleme comune, specifice. Date fiind aceste similitudini și relații este evidentă necesitatea unei abordări unitare și coerente pentru întreaga zonă.

Grupul de Acțiune Locală “GAL3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș” este un parteneriat public-privat alcătuit din 16 entități, dintre care:

- trei unități administrativ teritoriale, respectiv Comunele Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș

- patru societăți comerciale și o Persoană Fizică Autorizată, reprezentând 31,25%
- și opt asociații non-profit, având o pondere de 50% din total parteneriat.

Asociațiile partenere au obiectul de activitate în concordanță cu specificul teritoriului, prezentat în cadrul analizei diagnostic, astfel:

- două forme asociative din domeniul agriculturii: Asociația Crescătorilor de Taurine Cristești și Asociația Crescătorilor de Taurine Nazna - Sîncrai
- trei asociații culturale: Asociația Culturală Bandi Dezső - Kultúrális Egyesület, Asociația Mugurelul Sîncraiu De Mureș, Asociația Culturală „Kádár György”

- o asociație de dezvoltare: Asociația de Dezvoltare Sîntioana de Mureș - Csitszentiván Fejlesztési Egyesület
- o asociație pentru tineret: Asociația de Tineret pentru Pănet „Pro Pambus” Mezőpanitért Ifjúsági Egyesület
- și o asociație pentru o viață sănătoasă: Asociația Pronutriție Mureș.

Parteneriatul real dintre actorii sociali, privați și publici din teritoriul de față a presupus respectarea constantă a principiilor de bună practică ale oricărui parteneriat: informare, consultare, participare, responsabilitate, profesionalism, respect reciproc și respectarea standardelor profesionale și de etică.

Componenta parteneriatului a fost completată conform modelului și constituie **Anexa 3** la SDL.

Documentele care atestă apartenența în cadrul parteneriatului se găsesc în **Anexa 7** la SDL.

CAPITOLUL III. Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Râul Mureș traversează cele 3 UAT-ri din teritoriu, rețea hidrografică echilibrată • Resurse naturale de sol și subsol: gaz metan, argilă, pietriș, balast; • Flora și fauna diversificată; • Climat moderat, echilibrat, favorabil dezvoltării agriculturii tradiționale; • UAT-urile teritoriului sunt membri a Zonei Metropolitane Tg.-Mureș; • Indici specifici comunităților rurale cu valori superioare, peste media județului și a Regiunii Centru; • Poziție favorabilă prin conexiuni rutiere, cale ferată, aeriană; • Acțiuni organizate, planificate de colectare a deșeurilor la nivelul comunelor; • Existența pădurilor în teritoriu (pădure Natura 2000); • Clasificarea comunelor la nivel de Zonă Metropolitană și județ, ca UAT-uri rurale cu un real potențial industrial. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exploatarea insuficientă a resurselor naturale; • Potențial zootehnic încă insuficient valorificat; • Terenuri degradate sau infestate cu deșeuri; • Localizarea teritoriului în imediata apropiere de Combinatul Chimic SC Azomureș SA cu factori ridicați (catastrofe, accidente, poluare, disconfort etc.) de risc. • Trafic rutier în creștere, factor important de poluare; • Lipsa de educație ecologică și de protecție a mediului la nivelul unor categorii de cetățeni; • Spațiul verde din intravilanul comunelor insuficient.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unor întreprinderi, cu fonduri europene, care să valorifice corespunzător resursele naturale; • Introducerea în circuitul turistic a unor monumente arhitecturale ce pot fi reabilitate prin fonduri europene. • Finanțări disponibile din fonduri europene direcționate în vederea protejării mediului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor politici active de creare a unor asociații agricole și zootehnice; • Fenomenele hidrice și climatice de risc (grindină, secetă, ceață) care pot afecta agricultura și confortul cetățenilor. • Lipsa unor politici clare și ferme cu privire la gestionarea deșeurilor animale și vegetale.

Măsuri propuse: M2, M3, M4, M6, M7, M9

Populație

<p style="text-align: center;">Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diversitate etnică, lingvistică și religioasă; • Densitatea populației teritoriului de 182,08 pers/km², peste media județului; • Continua creștere demografică a populației; • Creștere ușoară a ratei natalității și a sporului natural; • Număr semnificativ de cetățeni cu studii superioare și medii; • Forță de muncă bine reprezentată la nivelul segmentării populației pe grupe de vârstă; • Rata șomajului redusă; • Structura populației pe grupe de vârstă și gen echilibrată. 	<p style="text-align: center;">Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fenomenul de îmbătrânire a populației; • Lipsa unor analize și anchete care să definească viitoarele politici de conviețuire și coabitare între diferitele categorii de vârstă, pregătire și etnie; • Gruparea zonală a comunităților și implicit a comportamentelor și atitudinilor cetățenilor; • Dinamica plecărilor din teritoriu redusă dar negativă; • Număr relativ mare de celibatari și persoane care trăiesc în uniune consensuală.
<p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programe europene și subvenții naționale de creare a unor comunități locale omogene; • Subvențiile pentru susținerea natalității; • Diversificarea ofertei de servicii de sănătate prin favorizarea unor unități private. 	<p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea ratei șomajului pe fondul crizei economice; • Lipsa unor alternative economice locale pentru a stabili forța de muncă neutilizată. • Pierderea interesului tineretului pentru agricultură și zootehnie.

Măsuri propuse: M1, M4, M5, M7, M8

Infrastructura. Patrimoniul

<p style="text-align: center;">Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legătura prin drumuri naționale și județene cu municipiul Tg.-Mureș și aeroportul internațional; • Rețea stradală care asigură parțial accesibilitate pietonală sau motorizată pentru localnici; • Planuri de reabilitări pe diverse surse de finanțare a DN, DJ și DC la nivelul teritoriului; 	<p style="text-align: center;">Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de artere ocolitoare a unor comune din teritoriu pentru eliminarea traficului greu și de tranzit; • Lipsa pod peste Mureș, care face legătura între Cristești și Sîntioana de Mureș, com. Pănet; • Lipsa de trotuare și procentul redus de străzi betonate sau modernizate; • Lipsa unor trasee pentru biciclete;
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor monumente istorice și imobile de patrimoniu de interes local regional și național. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba popularizare a valorilor de patrimoniu; promovare turistică deficitară; • Starea de degradare continuă a patrimoniului datorită lipsei de fonduri pentru reabilitare.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Crearea liniei de centură ocolitoare a municipiului Tg.-Mureș; • Existența unor proiecte zonale pentru dezvoltarea turismului recreativ și de sporturi extreme. 	<ul style="list-style-type: none"> • Efectele financiare ale crizei economice ar putea întârzia sau chiar periclita implementarea unor proiecte prin neasigurarea cofinanțării la timp; • Nu există politici și planuri pentru o serie de provocări: • Creșterea emisiilor de CO2 datorită tranzitării teritoriului de DN, DJ.

Măsuri propuse: M1, M6

Agricultura

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Terenuri agricole propice culturilor de cereale, porumb, legume; • Suprafața arabilă reprezintă 54,7% din total teren agricol; • Productivitate ridicată și semnificativă pentru Zona Metropolitană și județ la grâu, secară, porumb, legume; • Productivitate ridicată la producția de lapte; • Existența multor exploatații agricole cu personalitate juridică. 	<ul style="list-style-type: none"> • Practicarea agriculturii în formă organizată insuficient dezvoltată; • Numărul relativ scăzut de animale cât și a produselor specifice, sub nivelul potențialului teritoriului; • Lipsa unei politici coerente pentru cultivarea plantelor cu nivel ridicat de productivitate; • Dependența populației de agricultura de subzistență; • Utilajele agricole au grad de uzură ridicat.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor reglementări care permite asocierea în exploatații agricole de tip comercial și obținerea de subvenții; • Asocieri pentru comercializarea produselor agrozootehnice. 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea procentului de fond funciar neexploatat datorită scăderii rentabilității financiare în exploatarea agricolă; • Concurența neloială a importatorilor de produse agrozootehnice; • Legislația și prevederile UE pentru susținerea activităților nu sunt cunoscute la nivelul agricultorilor.

Măsuri propuse: M3, M7, M9 **Industria. Turismul**

<p style="text-align: center;">Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evoluția pozitivă a indicelui producției industriale și a cifrei de afaceri din industrie; • Sector industrial diversificat, cu peste 300 de societăți comerciale; • Sector comercial dezvoltat; • Existența în teritoriu și în vecinătate a multor spații de cazare și restaurante; • Cadru natural pretabil pentru turismul pe bicicletă, de recreere (pescuit, vânătoare); • Existența unor monumente istorice și imobile de patrimoniu de interes local regional și național. 	<p style="text-align: center;">Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu sunt identificate oportunități de dezvoltare economică și ocupațională, cât și de valorificare a unor tradiții și meșteșuguri sau a potențialului natural existent; • Dificultăți în atragerea de noi investiții; • Lipsa utilajelor, echipamentelor moderne care reduc productivitatea și nivelul calitativ al produselor; • Lipsa unor colective locale (ONG-uri) care să coordoneze activitățile specifice de protejare a patrimoniului.
<p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea unor centre de valorificare prin industrializare a produselor agro-zootehnice; • Creșterea atracției la nivel național pentru practicarea agroturismului; • Utilizarea fondurilor europene pentru crearea de noi zone de agrement în mediul rural; • Utilizarea unui set complex de instrumente de informare și promovare a destinațiilor turistice creează premisa creșterii atractivității turistice prin informarea corectă a potențialului turistic. 	<p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risc de polarizare excesivă în dezvoltarea unor ramuri economice dependente exclusiv de resursele naturale ale teritoriului (construcții, prelucrarea lemnului); • Risc de scădere economică datorită crizei globale; • Concurența produselor de substituție din țările non EU etc.; • Mobilitatea forței de muncă spre municipiul Tg.-Mureș sau orașul Ungheni; • Legislația românească din domeniu mereu schimbătoare, imprevizibilă.

Măsuri propuse: M2, M4, M6, M7

Educația. Sănătate. Protecție socială. Cultura. Sportul

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Proximitatea de Tîrgu-Mureș face ca învățământul superior și serviciile medicale specializate să fie accesibile; • Existența elementelor de multietnicitate și multiculturalitate; • Existența unui număr mare de ONG-uri care activează în domeniul cultural; • Implicarea unităților de cult în viața socială; • Existența unui fond arhitectural și istoric bogat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa activităților culturale și de sport de calitate; • Acces scăzut la resurse financiare pentru ONG-uri; • Nivel scăzut de instruire, cunoștințe TIC și participare la programe de instruire pentru dobândirea de noi competențe în activități non agricole; • Cultură antreprenorială slab dezvoltată, caracterizată de lipsa cunoștințelor manageriale de bază; • Nivel scăzut de pregătire profesională de bază și de competențe profesionale în rândul fermierilor; • Număr scăzut de programe de pregătire profesională pentru fermieri; • Dificultăți în adaptarea la tehnologii noi pentru micii fermieri și procesatori; • Ponderea populației de etnie romă; • Lipsa serviciilor de ajutor pentru grupurile vulnerabile (bolnavi, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități, etc.); • Situația dificilă a persoanelor cu handicap • Inexistența unor programe pentru sprijinul persoanelor adulte cu handicap, altele decât cele de natură financiară, la nivelul structurilor administrative locale; • Nu există servicii de laborator și alte servicii medicale specializate.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor programe naționale de investiții în infrastructura educațională; • Existența fondurilor europene pentru dezvoltarea și mai buna utilizare a capitalului uman, inclusiv stimularea ocupării la nivel urban și rural; • Existența fondurilor europene pentru stimularea migrației către sat a tinerilor fermieri și pentru formarea acestora; 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului elevilor care părăsesc timpuriu școala (în special romi); • Adâncirea disparităților dintre zonele rurale și urbane, din perspectiva calității vieții; • Dezvoltarea limitată a oportunităților alternative de ocupare, contribuie la menținerea unui nivel crescut de ocupare în sectorul agricol;

<ul style="list-style-type: none">• Fonduri nerambursabile care pot fi accesate în vederea reabilitării infrastructurii medicale;• Fonduri nerambursabile care pot fi accesate în vederea dezvoltării de programe de protecție socială a grupurilor vulnerabile cu fonduri europene;• Recunoașterea performanțelor în cercetare și practică medicală la nivelul municipiului Tîrgu Mureș, la nivel național și internațional.	<ul style="list-style-type: none">• Alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale;• Factori familiari defavorizanți;• Diminuarea investițiilor în cultură ca urmare a efectelor crizei economice;• Reducerea preocupărilor populației pentru cultură;• Îmbătrânirea populației.
---	---

Măsuri propuse: M1, M5, M6, M7, M8

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Obiective de dezvoltare rurală:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Priorități și domenii de intervenție:

- P1, DI: 1A, 1C
- P2, DI: 2A, 2B
- P3, DI: 3A, 3B
- P4, DI: 4A, 4B, 4C
- P5, DI: 5A, 5B, 5C, 5D
- P6, DI: 6A, 6B

Sumele incluse ca și cheltuială publică totală sunt cheltuieli bugetate pe fiecare măsură în parte. Indicatorul de cheltuială publică se regăsește la fișele măsurilor din cap. V.

Măsurile incluse în strategie:

M1 INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA LA SCARA MICĂ ȘI CEA SOCIALĂ

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă
- Indicatori:
 - Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 19.346 persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0 -
 - Cheltuială publică totală: **286.464,25 euro**

M2 INVESTIȚII ÎN SPAȚII VERZI

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă
- Indicatori:
 - Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 19.346 persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0 -
 - Cheltuială publică totală **136.768,43 euro**

M3 ÎNFIINȚAREA ȘI DEZVOLTAREA FORMELOR ASOCIATIVE

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare
- Indicatori:
 - Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 10
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0
 - Cheltuială publică totală: **41.029,76 euro**

M4 INVESTIȚII PENTRU IMM-URI (sector non-agricol)

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă
- Indicatori:
 - Locuri de muncă create: **13**

- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: **13**
- ⊖ Cheltuială publică totală: **271.743,22 euro**

M4 INVESTIȚII PENTRU IMM-URI (sector non-agricol) EURI

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă
- Cheltuiala publică fonduri EURI **35.323,15 euro**

M5 ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI DE SPORT

- Indicatori:
 - Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: **19.346** persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: **0** -
 - Cheltuială publică totală: **- 122.115,40 euro**

M6 CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI NATURAL

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă
- Indicatori:
 - Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: **5.000** persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: **-**
 - Cheltuială publică totală: **58.902,00 euro**

M7 ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă, Inovare
- Indicatori:
 - Numărul total al participanților instruiți: **250** persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: **0**
 - Cheltuială publică totală: **10.000,00 euro**

M8 INCLUZIUNE SOCIALĂ

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare
- Indicatori:
 - Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: **2.000** persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: **0**
 - Cheltuială publică totală: **8.159,75 euro**

M9 INVESTIȚII ÎN AGRICULTURĂ

- contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă
- Indicatori:
 - Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: **3**
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: **1** -
 - ⊖ Cheltuială publică totală: **89.088,00 euro**

Obiectivul de dezvoltare rurală 1	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat	
Obiective transversale	P1	1A	M7, M8		
		1C	M7	Numărul total al participanților instruiți: 250 persoane Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0 Cheltuială publică totală: 19020,00 euro	
	P2	2A	M7 M9	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 3 Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 1 - Cheltuială publică totală: - 89.088,00 euro	
		2B	M7, M9		
	P3	3A	M3 M7	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 10 Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0 Cheltuială publică totală: 41.029,76 euro	
		3B	M7		
	Obiectivul de dezvoltare rurală 2	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
		P4	4A	M2, M7	

Obiective transversale		4B	M7	
		4C	M2, M7	
	P5	5A	M7, M9	
		5B	M9	
		5C	M1, M4, M7, M9	
		5D	M7, M9	

Obiectivul de dezvoltare rurală 3	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Obiective transversale	P6	6A	M4 M7 M9	Locuri de muncă create: 13 Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 13 Cheltuială publică totală: 271.743,22 euro Cheltuială publică totală EURI: 35.323,15 euro
		6B	M1 M2 M5 M6 M8	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 65.038 persoane Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0 Cheltuială publică totală: 612.409,83 euro

CAPITOLUL V. Prezentarea măsurilor

Denumirea măsurii: **INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA LA SCARA MICĂ ȘI CEA SOCIALĂ**
CODUL Măsurii: **M1/6B**

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ”Populație” s-a evidențiat ca oportunitate Diversificarea ofertei de servicii de sănătate prin favorizarea unor unități private, cu scopul de a îmbunătăți condițiile de trai, de a crește accesabilitatea serviciilor de sănătate, de a stopa depopulația, de a reduce decalajele dintre mediul rural și cel urban.

În analiza SWOT secțiunea ”Infrastructura. Patrimoniu” s-au evidențiat ca puncte slabe: Lipsa de trotuare și procentul redus de străzi betonate sau modernizate; Lipsa unor trasee pentru biciclete. Măsura răspunde acestor nevoi de dezvoltare.

În analiza SWOT secțiunea ”Educația. Sănătate. Protecție socială. Cultura. Sportul” s-au evidențiat ca puncte slabe: Lipsa serviciilor de ajutor pentru grupurile vulnerabile; Situația dificilă a persoanelor cu handicap; Inexistența unor programe pentru sprijinul persoanelor adulte cu handicap, altele decât cele de natură financiară, la nivelul structurilor administrative locale; Nu există servicii de laborator și alte servicii medicale specializate. Măsura răspunde acestor nevoi de dezvoltare. Măsura va contribui la stoparea adâncirii disparităților dintre zonele rurale și urbane, din perspectiva calității vieții - amenințare evidențiată în analiza SWOT.

Obiectiv de dezvoltare rurală:

- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația din teritoriu;
- Stoparea depopulării;
- Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, comunitare;
- Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P5, P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al

Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 5C, 6B

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M2, M5

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M2, M4, M5, M6, M7, M8, M9

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Crearea de noi locuri de muncă: prin crearea și dezvoltarea infrastructurii de bază și cele sociale, cum ar fi: de sănătate, servicii sociale, situații de urgență, educaționale. Prin intermediul măsurii vor fi finanțate proiecte care contribuie la dezvoltarea teritoriului prin investiții în infrastructura de bază și cea socială, favorizând proiectele care creează noi facilități sau care dezvoltă cele existente, și creează noi locuri de muncă.
- Creșterea numărului populației cu acces la servicii sociale și medicale: vor fi favorizate proiectele care creează noi unități de servicii sociale și medicale, în zonele unde nu existau până acum, sau cele existente, care pot acoperi o arie mai mare decât până acum.
- Eficientizare energetică în infrastructura teritorială: vor fi favorizate proiectele care contribuie la protecția mediului prin modernizarea infrastructurii, prin înlocuirea unor elemente cu altele noi, mai eficiente energetic, sau înființează noi unități dotate cu surse de energie regenerabilă.
- Creșterea gradului de bunăstare a populației: prin modernizarea infrastructurii de bază și cea socială, va crește nivelul de trai al populației.
- Îmbunătățirea imaginii zonei rurale: prin intermediul investițiilor, teritoriul acoperit va deveni unul mai frumos, mai atractiv.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Ordin MADR nr. 2111/2015

4. Beneficiari direcți, indirecti (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - Autorități publice locale, conform legislației în vigoare
 - ONG-uri, conform legislației în vigoare
 - Unități de cult, conform legislației în vigoare
 - Furnizorii privați sau publici de servicii sociale, medicale, conform legislației în vigoare
- Beneficiari indirecti:
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Persoane fizice și juridice din teritoriu
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local și a rețelei de drumuri pentru pietoni/bicicliști,
- Modernizarea, eficientizarea instalației de iluminat public, precum și Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile,
- Modernizarea, extinderea, dotarea clădirilor publice (de ex. Cămine culturale, primăriei, etc.) cu active tangibile sau intangibile,
- Achiziționarea de utilaje și echipamente (active tangibile sau intangibile, inclusiv prin leasing), pentru serviciile publice, sociale, situații de urgență,
- Modernizarea (inclusiv dotarea cu active tangibile sau intangibile) instituțiilor de învățământ, a grădinițelor, a școlilor, creșelor, etc.,
- Crearea și dotarea (cu active tangibile sau intangibile) unor instituții de tip after-school,
- Înființarea /construcția /reabilitarea /modernizarea /extinderea și dotarea cu active tangibile sau intangibile a infrastructurii sociale și medicale, a celor pentru situații de urgență, inclusiv a celor care furnizează îngrijiri și servicii la domiciliu,

Neeligibile:

- Alte tipuri de investiții decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Cheltuieli cu chirii, închirieri, de personal,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal,
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv:
 - Autorități publice locale, conform legislației în vigoare
 - ONG-uri, conform legislației în vigoare
 - Unități de cult, conform legislației în vigoare
 - Furnizorii privați sau publici de servicii sociale, medicale, conform legislației în vigoare

- b. Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- c. Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- d. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- e. Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul acoperit de GAL;
- f. Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
- g. Solicitantul trebuie să demonstreze prin documente doveditoare că deține în proprietate terenul și/sau clădirea - pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare;
- h. Solicitantul trebuie să prezinte certificat de urbanism pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare.

8. Criterii de selecție

- a. Proiecte care deserveșc cât mai mulți locuitori din teritoriu (numărul locuitorilor deserviți se va raporta la numărul total al locuitorilor teritoriului);
- b. Proiecte de infrastructură socială și medicală: proiecte care prevăd prima înființare, modernizarea și/sau dotarea centrelor de îngrijire copii (creșe, grădinițe, asistența după programul școlar, tip „after-school”), centre îngrijire bătrâni și persoane cu nevoi speciale, îngrijire la domiciliu, servicii medicale;
- c. Proiecte care prevăd prima înființare, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii pentru situații de urgență;
- d. Proiecte care contribuie la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă prin achiziționare și utilizarea de echipamente pentru producerea energiei din surse regenerabile. Se vor puncta proiectele care vizează achiziționarea echipamentelor de producere a energiei din surse regenerabile în vederea dotării clădirilor în cadrul cărora se desfășoară/se va desfășura activitatea propusa prin proiect;
- e. Proiecte care creează noi locuri de muncă.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului este de ~~196.649,62 euro~~ 89814,60 euro

- Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi: pentru operațiunile generatoare de venit: 90%
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică 100%
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite:
19.346 persoane
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0 -
- Cheltuială publică totală: **179814,60 euro**

Denumirea măsurii: INVESTIȚII ÎN SPAȚII VERZI

CODUL Măsurii: M2/6B

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ” Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului” s-au evidențiat ca puncte slabe: Lipsa de educație ecologică și de protecție a mediului la nivelul unor categorii de cetățeni; Spațiul verde din intravilanul comunelor insuficient. Măsura răspunde acestor nevoi de dezvoltare prin facilitarea creării unor spații verzi în teritoriu, accesibile populației, precum și educarea prin amenajarea de trasee tematice, care evidențiază patrimoniul natural al teritoriului, și implicit contribuie la protecția mediului.

În analiza SWOT secțiunea ”Industria. Turismul” s-a identificat ca puncte slabe: Nu sunt identificate oportunități ... de valorificare a potențialului natural existent. Măsura răspunde acestei nevoi de dezvoltare, prin sprijinirea unor investiții care vor facilita turismul în teritoriu (de ex. poteci tematice).

Obiective de dezvoltare rurală:

- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- îmbunătățirea factorilor de mediu și a calității vieții pentru populația din teritoriu
- îmbunătățirea calității mediului prin realizarea de spații verzi
- creșterea suprafețelor spațiilor verzi din teritoriu și apropierea mărimii acestora pe cap de locuitor, de standardele europene prin dezvoltarea și modernizarea spațiilor verzi din teritoriu și înființarea de noi parcuri ori reabilitarea celor existente

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P4, P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 4A, 4C, 6B

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M1, M5

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M4, M5, M6, M7, M8, M9

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Crearea de noi locuri de muncă: prin crearea și dezvoltarea spațiilor verzi, favorizând proiectele care creează noi facilități sau care dezvoltă cele existente, și creează noi locuri de muncă.
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu: prin creșterea suprafeței spațiilor verzi din teritoriu se contribuie la protecția mediului, la creșterea suprafețelor plantate;
- Creșterea gradului de bunăstare a populației: prin creșterea suprafeței spațiilor verzi din teritoriu cu posibilitatea utilizării acestora de către locuitori, va crește nivelul de trai al populației.
- Îmbunătățirea imaginii zonei rurale: prin intermediul investițiilor, teritoriul acoperit va deveni unul mai frumos, mai atractiv.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Ordin MADR nr. 2111/2015

4. Beneficiari direcți, indirecti (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - Autorități publice locale, conform legislației în vigoare
 - ONG-uri, conform legislației în vigoare
- Beneficiari indirecti:
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Persoane fizice și juridice din teritoriu
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de bunuri, echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

Crearea, extinderea și/sau modernizarea spațiilor verzi, conținând unul sau mai multe din următoarele:

- Nivelarea și terasarea terenului, inclusiv igienizarea terenului sau alte lucrări de modelare geometrică a terenului, împrejmuire;
- Arături de plantare, scarificare, defrișări selective, înlăturarea plantelor care prezintă pericol de contaminare cu boli sau dăunători;
- Tunderi de modelare și întreținere, ancorări, palisări;
- Plantări, replantări, completări, înlocuirea arborilor existenți cu specii rezistente la condiții de mediu și microclimat specific urban;

- Înlocuirea pieselor distruse, îmbătrânite;
- Drenaje, desecări, aport de material pământos, irigații, săpare de gropi;
- Achiziții de: puieti, semințe, inclusiv tratamente fitosanitare;
- Amenajare și/sau dotare cu: fântâni arteziene, lacuri, mobilier pentru locuri de joacă, bănci, mese, recipiente pentru colectarea deșeurilor (obligatoriu), WC-uri ecologice;
- Lucrări de execuție a instalației de iluminat a parcului;
- Amenajare de trasee și poteci educative (inclusiv costurile aferente amenajării cu tăblițe, panouri, etc.);

Neeligibile:

- Alte tipuri de investiții decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Cheltuieli cu chirii, închirieri, de personal,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal,
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv:
 - Autorități publice locale, conform legislației în vigoare
 - ONG-uri, conform legislației în vigoare
 - Sau parteneriate acestora
- b. Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- c. Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- d. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- e. Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul acoperit de GAL;
- f. Solicitantul trebuie să demonstreze prin documente doveditoare că deține în proprietate terenul pe care se va realiza investiția, conform legislației în vigoare;
- g. Solicitantul trebuie să prezinte certificat de urbanism pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare.

8. Criterii de selecție

- a. Proiecte care deserveșc cât mai mulți locuitori din teritoriu (numărul locuitorilor deserviți se va raporta la numărul total al locuitorilor teritoriului);
- b. Suprafața existentă a spațiilor verzi / locuitori deserviți - vor primi punctaj mai mare proiectele unde acest indice este mai mic;
- c. Proiecte care prevăd iluminat cu surse alternative - panouri fotovoltaice sau stâlpi;

- d. Suprafață alei / suprafață spațiu verde - vor primi punctaj mai mare proiectele unde acest indice este mai mic;
- e. Proiecte care prevăd amenajarea de locuri de joacă pentru copii;
- f. Proiecte care prevăd dotarea spațiului verde exclusiv cu materiale naturale (de ex. lemn, piatră, nisip, etc.).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului este 136768,43 euro

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică 100%
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 19.346 persoane
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0 -
- Cheltuială publică totală: 70.000,00 euro

Denumirea măsurii: ÎNFIINȚAREA ȘI DEZVOLTAREA FORMELOR ASOCIATIVE

CODUL Măsurii: M3/3A

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ”Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului” s-au evidențiat ca amenințări: Lipsa unor politici active de creare a unor asociații agricole și zootehnice.

În analiza SWOT secțiunea ”Agricultura” s-au evidențiat ca puncte slabe: Practicarea agriculturii în formă organizată insuficient dezvoltată, și ca oportunitate: Existența unor reglementări care permite asocierea în exploatații agricole de tip comercial și obținerea de subvenții; Asocieri pentru comercializarea produselor agrozootehnice. Măsura răspunde acestor nevoi de dezvoltare, totodată contribuie la dezideratul național și european de a crea asociații din domeniu, care facilitează creșterea venitului populației ocupat în agricultură, contribuie la creșterea calității produselor, lucrul cel mai important dacă avem în vedere nevoile clientului final.

Obiectiv de dezvoltare rurală:

- Favorizarea competitivității agriculturii.

Obiective specifice ale măsurii:

- Valorificarea produselor membrilor, și o mai bună integrare a producătorilor agroalimentari pe piață;
- Asigurarea legăturii cu piața, îmbunătățirea și adaptarea producției atât la cerințele pieței cât și la preferințele consumatorilor;
- Asocierea fermelor mici și a producătorilor de produse agroalimentare, și obținerea de produse de calitate;
- Atingerea unui nivel mai ridicat de competitivitate în domeniul agroalimentar, printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar;
- Îmbunătățirea performanțelor generale și creșterea veniturilor exploatațiilor ;
- Integrarea pe piață a producătorilor primari prin adaptarea producției acestora la cerințele pieței și comercializarea în comun a producției lor;
- Creării și promovarea lanțurilor scurte.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P3

Măsura corespunde obiectivelor art. 35. din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea

rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 3A

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M7

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Crearea de noi locuri de muncă - reducerea șomajului: prin intermediul măsurii vor fi finanțate proiecte care creează noi unități, și creează noi locuri de muncă,
- Creșterea venitului populației: prin comercializarea mai eficientă a produselor obținute,
- Dezvoltarea economiei locale/teritoriale: prin obținerea de venituri suplimentare,
- Implementarea standardelor în agricultură și procesare: formele asociative vor contribui la conștientizarea necesității introducerii standardelor, pe de altă parte au resurse mai mari pentru introducerea lor,
- Inovare în agricultură și procesare: formele asociative pot dezvolta și implementa măsuri inovatoare în teritoriu,
- Eficientizare energetică în infrastructura teritorială: vor fi favorizate proiectele care contribuie la protecția mediului prin înființarea de noi unități dotate cu surse de energie regenerabilă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Anexa I la Tratatul de Instituire a CE
- Ordonanța nr. 37/2005
- Legea nr. 338/2005

4. Beneficiari direcți, indirecti (grup țintă)

Beneficiarii eligibili sunt **parteneriate informale** (neconstituite juridic) între diferiți actori din sectorul agricol, sector forestier și lanțul alimentar din Uniune, precum și alți actori care contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților politicii de dezvoltare rurală.

- Fermieri (persoane fizice și / sau entități cu formă de organizare juridică);
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii locale;
- Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unitățile sanitare, de agrement și de alimentație publică

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea

avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- Înființarea și dotarea cu active tangibile sau intangibile a unor puncte de comercializare a produselor agricole și agroalimentare din teritoriu,
- Înființarea și dotarea cu active tangibile sau intangibile a depozitelor specifice produselor agricole și agroalimentare,
- Înființarea și dotarea cu active tangibile sau intangibile a unităților de procesare a unor produse agricole (ex. puncte de sortare, ambalare, tratare, frigerare, etc.) - rezultatul procesării este tot un produs din Anexa I la Tratatul de Instituire a CE,
- Înființarea și dotarea cu active tangibile sau intangibile a unităților de procesare a unor produse agricole - rezultatul procesării este un produs Anexa I sau non-Anexa 1,
- Cooperare, parteneriate dintre actori în sectorul agro-alimentar inclusiv sectorul pomicol.
- Achiziționarea de utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport specializate în scopul colectării materiei prime și/sau comercializării produselor agricole și agro-alimentare, obținute,
- Achiziționare de abatoare mobile, dotare,

Neeligibile:

- Alte tipuri de investiții decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Cheltuieli cu chirii, închirieri, de personal,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal,
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitanții eligibili pentru Măsura M3/3A vor fi **PARTENERIATELE** constituite în baza unui **ACORD DE COOPERARE**, care implică cel puțin două entități și care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- b. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.
- c. Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- d. Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- e. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- f. Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul acoperit de GAL;
- g. Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;

- h. Solicitantul trebuie să demonstreze prin documente doveditoare că deține în proprietate terenul și/sau clădirea - pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare;
- i. Solicitantul trebuie să prezinte certificat de urbanism pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare.

8. Criterii de selecție

- a. **Proiecte care sunt depuse de forme asociative, cu o suprafața totală a exploatației agricole / sau numărul total al animalelor cât mai mare a membrilor,**
- b. **Proiecte care sunt depuse de forme asociative care comercializează produse în volum și/sau valoare cât mai mare,**
- c. Proiecte care contribuie la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă prin achiziționare și utilizarea de echipamente pentru producerea energiei din surse regenerabile. Se vor puncta proiectele care vizează achiziționarea echipamentelor de producere a energiei din surse regenerabile în vederea dotării clădirilor în cadrul cărora se desfășoară/se va desfășura activitatea propusă prin proiect;
- d. Caracterul inovator al proiectului: se vor puncta proiectele care înființează unități inovatoare sau implementează soluții inovatoare în teritoriu;
- e. Proiecte care creează noi locuri de muncă.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea totală a sprijinului public nerambursabil : 41.029,76 euro

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

Intensitatea sprijinului va fi :

Ponderea sprijinului nerambursabil este de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile. În situația în care investițiile vizează prima vânzare a produsului, dacă nu se regăsește sub incidența unui articol din Regulamentului (UE) 1305/2013, intensitatea sprijinului va fi stabilită astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit: până la 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică - până la 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%.

În situația în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri, atunci costurile sunt acoperite din Măsura M3/3A , în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor măsuri. Cu toate acestea, valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor măsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul măsurii M3/3A.

Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus. Toate costurile sunt acoperite de această măsură ca o valoare globală. Se vor aplica regulile de ajutor de minimis în vigoare, conform prevederilor Regulamentului UE nr. 1407/2013.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 10
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0
- Cheltuială publică totală: 32.520,00 euro

Denumirea măsurii: INVESTIȚII PENTRU IMM-URI (sector non-agricol)

CODUL Măsurii: M4/6A

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ”Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului” s-au evidențiat ca puncte slabe: Exploatarea insuficientă a resurselor naturale.

În analiza SWOT secțiunea ”Populație” s-a evidențiat între punctele slabe: Dinamica plecărilor din teritoriu redusă dar negativă, și la amenințări: Creșterea ratei șomajului pe fondul crizei economice; Lipsa unor alternative economice locale pentru a stabili forța de muncă neutilizată.

În analiza SWOT secțiunea ”Industria. Turismul” au fost identificate următoarele puncte slabe: Dificultăți în atragerea de noi investiții; Lipsa utilajelor, echipamentelor moderne care reduc productivitatea și nivelul calitativ al produselor și următoarele amenințări: Risc de polarizare excesivă în dezvoltarea unor ramuri economice dependente exclusiv de resursele naturale ale teritoriului (construcții, prelucrarea lemnului); Risc de scădere economică datorită crizei globale; Concurența produselor de substituție din țările non EU etc.; Mobilitatea forței de muncă spre municipiul Tg.-Mureș sau orașul Ungheni.

Măsura răspunde acestor nevoi de dezvoltare, contribuie la stoparea fenomenelor negative de natură demografică, economică și oferă șansa unei dezvoltări economice echilibrate, cu accent pe crearea de noi locuri de muncă.

Obiective de dezvoltare rurală:

- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.
- Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural
- Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole
- Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P5, P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 5C, 6A

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M5, M6, M7, M8, M9

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Crearea de noi locuri de muncă: prin crearea și dezvoltarea întreprinderilor, favorizând proiectele care creează noi locuri de muncă.
- Reducerea gradului de dependență față de agricultură: prin sprijinirea întreprinderilor existente și a celor nou înființate din sectorul non-agricol, contribuind la dezvoltarea acestora.
- Stoparea depopulării și a migrației tinerilor: prin crearea de noi locuri de muncă și prin sprijinul acordat tinerilor și femeilor pentru crearea și dezvoltarea întreprinderilor.
- Reducerea șomajului din teritoriu: prin crearea de noi locuri de muncă.
- Dezvoltarea parcului de utilaje: prin sprijinul acordat pentru achiziționarea de utilaje, echipamente noi, mai performante.
- Dezvoltare durabilă și protecția mediului: prin achiziționare de utilaje, echipamente noi, de ultimă generație, care au un impact semnificativ mai redus asupra mediului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Ordin MADR nr. 2111/2015
- Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003
- Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare
- OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008
- Legea nr. 31/1990
- Legea nr. 15/ 1990
- Legea nr. 36/1991

4. Beneficiari direcți, indirecți (grup țintă)

- **Beneficiari direcți:**
 - Micro-întreprinderi
 - Întreprinderi mici.
- **Beneficiari indirecți:**
 - Angajații și managerii întreprinderilor
 - Administratorii/asociații întreprinderilor
 - Șomerii/persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă
 - Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de bunuri, echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- **Investiții în active corporale și/sau necorporale** - inclusiv în sisteme de producere a energiei regenerabile (numai pentru uz propriu) - din domeniul non-agricol (producție, turism și agro-turism, servicii, etc.), după cum urmează:
 - construcția, modernizarea, extinderea clădirilor - pentru efectuarea activității vizate de proiect - poate să reprezinte maxim 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
 - dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc. și active necorporale (software, patente, licențe etc.) - trebuie să reprezintă minim 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Neeligibile:

- Alte tipuri de investiții decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Cheltuieli cu chirii, închirieri, de personal,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal, mijloacelor de transport pentru transportul muncitorilor și a utilajelor la punctul de lucru, precum și a mijloacelor de tractare de tipul cap -tractor
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv
 - o Microîntreprinderi și întreprinderi mici, având următoarele forme de organizare:
 - Persoana fizică autorizată
 - Intreprinderi individuale
 - Intreprinderi familiale
 - Societate în nume colectiv
 - Societate în comandită simplă
 - Societate pe acțiuni
 - Societate în comandită pe acțiuni
 - Societate cu răspundere limitată
 - Societate comercială cu capital privat
 - Societate agricolă
 - Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperatice meșteșugărești și de consum de gradul 1 (*înființate în baza Legii nr. 1/ 2005*), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
 - Cooperativă agricolă de grad 1 (*înființată în baza Legii nr. 566/ 2004*) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.
 - Medicul veterinar cu drept de liberă practică, care este organizat și funcționează în cadrul unui cabinet medical veterinar individual în conformitate cu Legea 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;
 - Medicul uman cu drept de liberă practică care este organizat și funcționează în cadrul unui cabinet medical individual în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr.124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale.
- b. Să fie persoană juridică română;
- c. Să aibă capital 100% privat
- d. Să acționeze în nume propriu;
- e. Să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului
- f. Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- g. Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.;
- h. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- i. Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul acoperit de GAL;

- j. Solicitantul trebuie să demonstreze prin documente doveditoare că deține în proprietate terenul pe care se va realiza investiția, conform legislației în vigoare;
- k. Solicitantul trebuie să prezinte certificat de urbanism pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare.

8. Criterii de selecție

- **Proiectele care prin activitatea propusă creează minim un loc de muncă la fiecare 10000 euro sprijin primit (perioadă nedeterminată, 8 ore/zi);**
- **Proiecte derulate de solicitanți care nu au mai primit fonduri nerambursabile de orice fel, de la data înființării până la data depunerii cererii de finanțare;**
- Start-up-uri și întreprinderile existente care au realizat profit din exploatare în ultimii 2 ani.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului nu va depăși /69.210,30 euro/proiect

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- 85% din totalul cheltuielilor eligibile.

10. Indicatori de monitorizare

- Locuri de muncă create: 9 -
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 13
- Cheltuială publică totală: 97.840,25 euro

Denumirea măsurii: INVESTIȚII PENTRU IMM-URI (sector non-agricol) - EURI

CODUL Măsurii: M4/6A-EURI

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ”Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului” s-au evidențiat ca puncte slabe: Exploatarea insuficientă a resurselor naturale.

În analiza SWOT secțiunea ”Populație” s-a evidențiat între punctele slabe: Dinamica plecărilor din teritoriu redusă dar negativă, și la amenințări: Creșterea ratei șomajului pe fondul crizei economice; Lipsa unor alternative economice locale pentru a stabili forța de muncă neutilizată.

În analiza SWOT secțiunea ”Industria. Turismul” au fost identificate următoarele puncte slabe: Dificultăți în atragerea de noi investiții; Lipsa utilajelor, echipamentelor moderne care reduc productivitatea și nivelul calitativ al produselor și următoarele amenințări: Risc de polarizare excesivă în dezvoltarea unor ramuri economice dependente exclusiv de resursele naturale ale teritoriului (construcții, prelucrarea lemnului); Risc de scădere economică datorită crizei globale; Concurența produselor de substituție din țările non EU etc.; Mobilitatea forței de muncă spre municipiul Tg.-Mureș sau orașul Ungheni.

Măsura răspunde acestor nevoi de dezvoltare, contribuie la stoparea fenomenelor negative de natură demografică, economică și oferă șansa unei dezvoltări economice echilibrate, cu accent pe crearea de noi locuri de muncă.

Obiective EURI de dezvoltare rurală:

- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective EURI specifice ale măsurii:

- Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.
- Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural
- Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole
- Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P5, P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 5C, 6A

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M5, M6, M7, M8, M9

Măsura finanțată din fonduri EURI - Instrumentul de Redresare al Uniunii Europene contribuie la sprijinirea și redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 - REGULAMENTUL (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 - *Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, a IMM-urilor (sector non-agricol)* .

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Crearea de noi locuri de muncă: prin crearea și dezvoltarea întreprinderilor, favorizând proiectele care creează noi locuri de muncă.
- Reducerea gradului de dependență față de agricultură: prin sprijinirea întreprinderilor existente și a celor nou înființate din sectorul non-agricol, contribuind la dezvoltarea acestora.
- Stoparea depopulării și a migrației tinerilor: prin crearea de noi locuri de muncă și prin sprijinul acordat tinerilor și femeilor pentru crearea și dezvoltarea întreprinderilor.
- Reducerea șomajului din teritoriu: prin crearea de noi locuri de muncă.
- Dezvoltarea parcului de utilaje: prin sprijinul acordat pentru achiziționarea de utilaje, echipamente noi, mai performante.
- Dezvoltare durabilă și protecția mediului: prin achiziționare de utilaje, echipamente noi, de ultimă generație, care au un impact semnificativ mai redus asupra mediului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Ordin MADR nr. 2111/2015
- Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003
- Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare
- OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008
- Legea nr. 31/1990
- Legea nr. 15/ 1990
- Legea nr. 36/1991
- Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene, pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19.
- Regulamentul (UE) 2020/2220 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 decembrie 2020 de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltarea rurală (FEADR) și din Fondul european de garantare (FEGA), în anii 2021 și 2022, de

modificări a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013 și (UE) nr. 229/2013, de modificare a Regulamentelor (UE) 1305/2013, (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește resursele și repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 și 2022

4. Beneficiari direcți, indirecți (grup țintă) EURI

- **Beneficiari direcți:**
 - Micro-întreprinderi
 - Întreprinderi mici.
- **Beneficiari indirecți:**
 - Angajații și managerii întreprinderilor
 - Administratorii/asociații întreprinderilor
 - Șomerii/persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă
 - Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de bunuri, echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile EURI

Eligibile:

- **Investiții în active corporale și/sau necorporale** - inclusiv în sisteme de producere a energiei regenerabile (numai pentru uz propriu) - din domeniul non-agricol (producție, turism și agro-turism, servicii, etc.), după cum urmează:
 - dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc. și active necorporale (software, patente, licențe etc.) -

Neeligibile:

- Alte tipuri de investiții decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Cheltuieli cu chirii, închirieri, de personal,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal, mijloacelor de transport pentru transportul muncitorilor și a utilajelor la punctul de lucru, precum și a mijloacelor de tractare de tipul cap -tractor
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate EURI

- l. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv
 - o. Microîntreprinderi și întreprinderi mici, având următoarele forme de organizare:
 - Persoana fizică autorizată
 - Intreprinderi individuale
 - Intreprinderi familiale
 - Societate în nume colectiv
 - Societate în comandită simplă
 - Societate pe acțiuni
 - Societate în comandită pe acțiuni
 - Societate cu răspundere limitată
 - Societate comercială cu capital privat
 - Societate agricolă
 - Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperatice meșteșugărești și de consum de gradul 1 (*înființate în baza Legii nr. 1/ 2005*), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
 - Cooperativă agricolă de grad 1 (*înființată în baza Legii nr. 566/ 2004*) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.
 - Medicul veterinar cu drept de liberă practică, care este organizat și funcționează în cadrul unui cabinet medical veterinar individual în conformitate cu Legea 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;
 - Medicul uman cu drept de liberă practică care este organizat și funcționează în cadrul unui cabinet medical individual în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr.124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale.
- m. Să fie persoană juridică română;
- n. Să aibă capital 100% privat
- o. Să acționeze în nume propriu;
- p. Să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului
- q. Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- r. Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.;
- s. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- t. Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul acoperit de GAL;

- u. Solicitantul trebuie să demonstreze prin documente doveditoare că deține în proprietate terenul pe care se va realiza investiția, conform legislației în vigoare;
- v. Solicitantul trebuie să prezinte certificat de urbanism pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare.

8. Criterii de selecție EURI

- Proiectele care prin activitatea propusă creează minim un loc de muncă la fiecare 10000 euro sprijin primit (perioadă nedeterminată, 8 ore/zi);
- Proiecte derulate de solicitanți care nu au mai primit fonduri nerambursabile de orice fel, de la data înființării până la data depunerii cererii de finanțare;
- Start-up-uri și întreprinderile existente care au realizat profit din exploatare în ultimii 2 ani.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului EURI

Valoarea maximă a sprijinului din fonduri EURI nu va depăși 35.323,15 euro/proiect

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- 85% din totalul cheltuielilor eligibile.

10. Indicatori de monitorizare EURI

- Cheltuială publică totală din fonduri EURI : 35.323,15 euro

Denumirea măsurii: **ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI DE SPORT**

CODUL Măsurii: **M5/6B**

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ”Populație” s-a evidențiat între punctele slabe: Gruparea zonală a comunităților și implicit a comportamentelor și atitudinilor cetățenilor.

În analiza SWOT secțiunea ”Educația. Sănătate. Protecție socială. Cultura. Sportul” s-au evidențiat între punctele slabe: Lipsa activităților culturale și de sport de calitate; Acces scăzut la resurse financiare pentru ONG-uri, și la amenințări următoarele: Adâncirea disparităților dintre zonele rurale și urbane, din perspectiva calității vieții; Alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale; Diminuarea investițiilor în cultură ca urmare a efectelor crizei economice; Reducerea preocupărilor populației pentru cultură.

Măsura răspunde nevoii comunității locale de a avea acces la activități culturale și de sport, nevoii ONG-urilor de a avea acces la finanțare pentru a putea organiza evenimente culturale și de sport de calitate, prin acestea să contribuie la păstrarea tradițiilor și moștenirii. Măsura va oferi șansa formării unei comunități omogene în teritoriu, bazat pe cunoaștere și acceptare reciprocă. Cultura și sportul sunt acele domenii, care pot lega oamenii între ei, prin intermediul căruia se poate forma o comunitate inclusivă.

Obiective de dezvoltare rurală:

- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- să contribuie la punerea în valoare a spațiului cultural comun bazat pe o moștenire culturală similară,
- să contribuie la dezvoltarea cooperării culturale/sportive între operatorii culturali/sportivi din teritoriu,
- să încurajeze dialogul intercultural,
- promovarea valorilor culturale din teritoriu,
- să contribuie la păstrarea tradițiilor și obiceiurilor din teritoriu,
- să contribuie la dezvoltarea culturală a localnicilor,
- să contribuie la formarea unei comunități prin încurajarea activităților culturale și de sport,
- să contribuie la dezvoltarea unui stil de viață sănătos prin oferirea unor programe sportive.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 6B

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: -

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M8

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M4, M6, M7, M8, M9

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Dezvoltarea culturală a localnicilor;
- Formarea unei comunități prin activități culturale și de sport;
- Păstrarea obiceiurilor și tradițiilor locale;
- Formarea unui stil de viață sănătos prin participarea la evenimentele și activitățile sportive;
- Cunoașterea obiceiurilor și culturii altor naționalități;
- Formarea și dezvoltarea generației tinere;
- Mobilizarea localnicilor, conștientizarea aspectelor pozitive ale traiului în spațiu rural;
- Crearea condițiilor unui trai mai bun, mai contemporan în spațiul rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- OG 26/2000
- Legea nr. 489/2006

4. Beneficiari direcți, indirecti (grup țintă)

- **Beneficiari direcți:**
 - ONG-uri
 - Autorități ale administrației publice locale, unități administrativ-teritoriale sau asociații de dezvoltare comunitară
 - Unități de cult
- **Beneficiari indirecti:**
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Persoane fizice și juridice din teritoriu
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de bunuri, echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- Investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale culturale, de agrement, sportive și a infrastructurii aferente, de exemplu în următoarele domenii:
 - arte vizuale, arte ale spectacolului, moștenirii culturale, tradiții, etc
 - activități fizice și de sport.

Investițiile pot fi:

- achiziționarea de bunuri și echipamente/utilaje/dotări necesare desfășurării activităților .
- construcția, modernizarea, extinderea imobilelor pentru efectuarea activității vizate de proiect

Neeligibile:

- Alte tipuri de acțiuni decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal,
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv
 - ONG-uri
 - Autorități ale administrației publice locale, unități administrativ-teritoriale sau asociații de dezvoltare comunitară
 - Unități de cult
 - Sau parteneriate ale acestora
- b. Să fie persoană juridică română;
- c. Să acționeze în nume propriu;
- d. Să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului
- e. Proiectul trebuie să realizeze cel puțin o activitate prevăzute prin măsură;
- f. Proiectul trebuie implementat în teritoriul acoperit de GAL.

8. Criterii de selecție

- Proiecte care deserveșc cât mai mulți locuitori din teritoriu (numărul locuitorilor deserviți se va raporta la numărul total al locuitorilor teritoriului);
- Proiecte sustenabile și după încetarea finanțării;
- Experiență și/sau calificare în domeniu.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului este 122115,40 euro

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică -100%
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 19.346 persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0
- Cheltuială publică totală: 65.000,00 euro

Denumirea măsurii: CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ȘI NATURAL

CODUL Măsurii: M6/6B

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ”Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului” s-a evidențiat ca oportunitate: Introducerea în circuitul turistic a unor monumente arhitecturale ce pot fi reabilite prin fonduri europene. Fără a conserva patrimoniul cultural și natural acesta pierde valoarea și ca obiectiv turistic.

În analiza SWOT secțiunea ”Infrastructura. Patrimoniul” s-au evidențiat ca puncte slabe: Slaba popularizare a valorilor de patrimoniu; promovare turistică deficitară; Starea de degradare continuă a patrimoniului datorită lipsei de fonduri pentru reabilitare.

Degradarea monumentelor istorice din teritoriu dar și la nivel național este o problemă, care are la bază mai ales lipsa fondurilor pentru reabilitare, conservare. Promovarea ca atracții turistice a unor obiective de patrimoniu se datorează în primul rând stării fizice în care se află această, în al doilea rând lipsei fondurilor și cunoștințelor necesare promovării.

Măsura contribuie la ameliorarea acestei probleme, prin oferirea de sprijin conservării patrimoniului precum și pentru promovarea acestora.

Obiectiv de dezvoltare rurală:

- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- Creșterea numărului de obiective de patrimoniu din teritoriu sprijinite
- Conservarea specificului local și a mostenirii culturale (arhitectura tradițională, conservare patrimoniu material, imaterial, promovare)

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 6B

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M4, M5, M7, M8, M9

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Creșterea numărului monumentelor istorice conservate pentru generațiile următoare.
- Îmbunătățirea imaginii zonei rurale: prin intermediul investițiilor, teritoriul acoperit va deveni unul mai frumos, mai atractiv.
- Dezvoltarea economiei locale: prin atragerea unui număr mai mare de turiști în zonă prin realizarea acestor investiții.
- Dezvoltarea turismului.
- Menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Lista Monumentelor Istorice, aprobată prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2314/8 iulie 2004

4. Beneficiari direcți, indirecti (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - Autorități publice locale,
 - ONG-uri,
 - Așezăminte culturale și Instituții de cult, Unități de cult
 - Alte persoane juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local
- Beneficiari indirecti:
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Administratorii persoanelor juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local
 - Administratorii monumentelor: Autorități publice locale, ONG-uri, Așezăminte culturale și Instituții de cult
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Persoanele fizice și juridice din teritoriu prin aportul adus de măsura la dezvoltarea turismului, implicit la dezvoltarea economiei locale
 - Furnizorii de echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- Restaurarea, consolidarea, conservarea și dotarea obiectivelor de patrimoniu cultural și a așezămintelor monahale grupa B (vezi Ordin nr. 2314/2004)
- Conservarea / amenajarea și punerea în valoare a construcțiilor tradiționale din patrimoniul cultural prin organizarea de expoziții periodice și permanente din obiecte tradiționale și facilitarea introducerii acestuia în circuitul public
- Reabilitarea/ renovarea/dotarea de spații din clădiri care păstrează caracteristicile patrimoniului construit tradițional, autentic;
- Restaurarea, consolidarea, conservarea patrimoniului natural din spațiul rural.
- Achiziționare de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural.
- Activități de consultanță, management, proiectare, arhitectură.
- Elaborare materiale de promovare a patrimoniului: broșuri, pliante, cărți, etc.

Neeligibile:

- Alte tipuri de investiții decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Cheltuieli cu chirii, închirieri, de personal,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal,
- Investiții care fac obiectul altor programe.
- Cheltuieli de informare și publicitate

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv:
 - Autorități publice locale, conform legislației în vigoare;
 - ONG-uri, conform legislației în vigoare;
 - Așezăminte culturale și Instituții de cult, Unități de cult conform legislației în vigoare;
 - Persoane juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local.
- b. Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- c. Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- d. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- e. Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul acoperit de GAL;
- f. Solicitantul trebuie să demonstreze prin documente doveditoare că deține în proprietate terenul și/sau clădirea - pentru proiectele care au

în componentă construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare;

- g. Solicitantul trebuie să prezinte certificat de urbanism pentru proiectele care au în componentă construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare.

8. Criterii de selecție

- a. Proiecte care deserveșc cât mai mulți locuitori din teritoriu (numărul locuitorilor deserviți se va raporta la numărul total al locuitorilor teritoriului);
- b. Se va acorda punctaj pentru proiectele care demonstrează că au desfășurat și/sau vor desfășura activități socio-culturale în imobilul care face obiectul proiectului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului nu va depăși 58.902,00 euro/proiect

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică -100%
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 5.000 persoane
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: -
- Cheltuială publică totală: 40.000,00 euro

Denumirea măsurii: ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII

CODUL Măsurii: M7/1C

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT secțiunea ”Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului” s-au evidențiat ca puncte slabe: Exploatarea insuficientă a resurselor naturale, Potențial zootehnic încă insuficient valorificat, Lipsa de educație ecologică și de protecție a mediului la nivelul unor categorii de cetățeni.

În analiza SWOT secțiunea ”Populație” s-au evidențiat ca amenințări: Pierderea interesului tineretului pentru agricultură și zootehnie.

În analiza SWOT secțiunea ”Agricultura” s-au evidențiat ca puncte slabe: Practicarea agriculturii în formă organizată insuficient dezvoltată; Numărul relativ scăzut de animale cât și a produselor specifice, sub nivelul potențialului teritoriului; Lipsa unei politici coerente pentru cultivarea plantelor cu nivel ridicat de productivitate.

În analiza SWOT secțiunea ”Industria. Turismul” s-au evidențiat ca puncte slabe: Nu sunt identificate oportunități de dezvoltare economică și ocupațională, cât și de valorificare a unor tradiții și meșteșuguri sau a potențialului natural existent; Dificultăți în atragerea de noi investiții.

În analiza SWOT secțiunea ”Educația. Sănătate. Protecție socială. Cultura. Sportul” au fost evidențiate următoarele puncte slabe: Nivel scăzut de instruire, cunoștințe TIC și participare la programe de instruire pentru dobândirea de noi competențe în activități non agricole; Cultură antreprenorială slab dezvoltată, caracterizată de lipsa cunoștințelor manageriale de bază; Nivel scăzut de pregătire profesională de bază și de competențe profesionale în rândul fermierilor; Număr scăzut de programe de pregătire profesională pentru fermieri; Dificultăți în adaptarea la tehnologii noi pentru micii fermieri și procesatori.

În aceeași secțiune la amenințări se enumeră următoarele: Dezvoltarea limitată a oportunităților alternative de ocupare, contribuie la menținerea unui nivel crescut de ocupare în sectorul agricol

Măsura răspunde la aceste nevoi de dezvoltare, oferind sprijin pentru instruirea populației teritoriului în domenii importante, precum și cunoștințe necesare zilelor noastre, toate în vederea formării individuale cu scopul dezvoltării economice.

Obiective de dezvoltare rurală:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- Îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice, specifice pentru practicarea și gestionarea activităților în domeniul agricol și agroalimentar ale fermierilor, precum și a managementului general al fermei.
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor în ceea ce privește antreprenoriatul, managementul firmelor, cunoștințe economice și administrative în legătură cu managementul și funcționarea întreprinderilor.
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor privind aspectele de mediu, schimbări climatice, gestionarea eficientă a resurselor naturale, agricultură ecologică.
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor privind aspectele de sănătate fizică și mentală, igienă, nutriție, dietă, mod de viață sănătos.
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor în domenii non-agricole, meserii, care pot contribui la integrarea în piața muncii a unor persoane inactive sau care practică exclusiv agricultura de subzistență.
- Promovarea formelor asociative, dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor în ceea ce privește necesitatea și funcționarea formelor asociative în sectorul agricol și agroalimentar.
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor în ceea ce privește utilizarea energiei regenerabile în cadrul fermelor și la nivel de procesare.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P1, P2, P3, P4, P5, P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 1A, 1C, 2A, 2B, 3A, 3B, 4A, 4B, 4C, 5A, 5C, 5D, 6A

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă, Inovare

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M8

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Reducerea șomajului din teritoriu: prin dobândirea de cunoștințe necesare angajării într-un loc de muncă.
- Reducerea dependenței față de agricultură: prin dobândirea de cunoștințe necesare angajării într-un loc de muncă din sectorul non-agricol și necesare dezvoltării unor afaceri.
- Ameliorarea efectelor nocive ale combinatului din zonă, prin dobândirea de cunoștințe necesare unui mod de viață mai sănătos.

- Creșterea veniturilor în sectorul agricol și agroalimentar prin formarea fermierilor în cea ce privește managementul fermelor, agricultura ecologică, energia regenerabilă, protecția mediului, utilizarea resurselor naturale.
- Crearea de noi forme asociative prin informare despre necesitatea și metodologia de funcționare a acestora.
- Protecția mediului și dezvoltare durabilă: prin informare despre necesitatea și metode de contribuire la protecția mediului, dezvoltare durabilă.
- Inovare în teritoriu: prin dobândirea de cunoștințe despre noi meserii, noi metode în agricultură, etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Ordonanța nr. 129/31.08.2000
- OG 26/2000
- Legea nr. 215/2001

4. Beneficiari direcți, indirecti (grup țintă)

- **Beneficiari direcți:**
 - Autorități ale administrației publice locale, unități administrativ-teritoriale sau asociații de dezvoltare comunitară
 - Unități de cult
 - Entități publice sau private care au în obiectul de activitate, activități de informare, activități demonstrative, de diseminare a informațiilor, dezvoltare de competențe - ONG-uri, SRL-uri, (oricare dintre acestea cumulative mai multe în funcție de activitățile propuse din proiect.)
- **Beneficiari indirecti:**
 - Fermieri și angajați în agricultură
 - Persoane ocupate în agricultura de subsistență
 - Manageri și angajați
 - Șomeri, tineri, persoane aflate în căutarea unui loc de muncă
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de bunuri, echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- Activități de consiliere și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri în mediul rural, inclusiv instruire în management prin Transfer de cunoștințe / Activități demonstrative / dobândire de competențe/ Acțiuni de informare ;
- Transfer de cunoștințe / Activități demonstrative / dobândire de competențe/ Acțiuni de informare în diverse meserii.
- Dezvoltarea competențelor antreprenoriale pentru promovarea afacerilor în mediul rural;
- Transfer de cunoștințe / Activități demonstrative / dobândire de competențe/ Acțiuni de informare în domeniul agricol și agroalimentar într-unul dintre următoarele domenii: management, agricultură ecologică, resurse naturale, energie regenerabilă, forme asociative, standarde comunitare, securitate și protecția muncii, igienă, etc.;
- Transfer de cunoștințe / Activități demonstrative / dobândire de competențe/ Acțiuni de informare privind campanii de informare, conștientizare despre: sănătate, mod de viață sănătos, dietă, nutriție, igienă, etc.;
- Elaborare materiale informative, ca: broșuri, cărți, pliante, etc. care să corespundă obiectivelor specifice măsurii;
- Promovarea posibilităților mai sus enumerate (numai împreună cu o altă activitate eligibilă);
- Achiziționarea de materiale didactice și /consumabile, pentru derularea activităților proiectului
- Închirierea de echipamente și logistică pentru derularea acțiunilor în cadrul proiectului
- Realizarea materialelor publicitare cu informații privind finanțarea proiectelor prin PNDR (autocolante, afișe, etc. conform manualului de identitate vizuală).

Neeligibile:

- Alte tipuri de acțiuni decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Construcții, renovări, extinderi, modernizări imobile,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal, mijloacelor de transport pentru transportul muncitorilor și a utilajelor la punctul de lucru,
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv
 - Autorități ale administrației publice locale, unități administrativ-teritoriale sau asociații de dezvoltare comunitară
 - Unități de cult
 - Parteneriate între acestea

- Entități publice sau private care au în obiectul de activitate, activități de informare, activități demonstrative, de diseminare a informațiilor, dezvoltare de competențe - ONG-uri, SRL-uri, (oricare dintre acestea cumulative mai multe în funcție de activitățile propuse din proiect.)
- b. Să fie persoană juridică română;
- c. Să fie persoană fizică autorizată română
- d. Să acționeze în nume propriu;
- e. Să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului
- f. Proiectul trebuie să realizeze cel puțin o activitate prevăzute prin măsură;
- g. Proiectul trebuie implementat în teritoriul acoperit de GAL.

8. Criterii de selecție

- Proiecte care deserveșc cât mai mulți locuitori din teritoriu (numărul locuitorilor deserviți se va raporta la numărul total al locuitorilor teritoriului);
- Proiecte care prevăd continuitatea activităților propuse
- Crearea de cel puțin 1 loc de muncă
- Experiență și/sau calificare în domeniu.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului nu va depăși 10000,00 euro / proiect

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul total al participanților instruiți: 250 persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 0
 - Cheltuială publică totală: 10.000,00 euro

Denumirea măsurii: INCLUZIUNE SOCIALĂ

CODUL Măsurii: M8/6B

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT la secțiunea ”Populație” au fost identificate următoarele puncte slabe: Lipsa unor analize și anchete care să definească viitoarele politici de conviețuire și coabitare între diferitele categorii de vârstă, pregătire și etnie; Gruparea zonală a comunităților și implicit a comportamentelor și atitudinilor cetățenilor

În analiza SWOT la secțiunea ” Educația. Sănătate. Protecție socială. Cultura. Sportul” au fost identificate următoarele puncte slabe: Ponderea populației de etnie romă 7,45%; Lipsa serviciilor de ajutor pentru grupurile vulnerabile (bolnavi, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități, etc.); Situația dificilă a persoanelor cu handicap; Inexistența unor programe pentru sprijinul persoanelor adulte cu handicap, altele decât cele de natură financiară, la nivelul structurilor administrative locale.

În aceeași secțiune ca amenințare s-a menționat: Creșterea numărului elevilor care părăsesc timpuriu școala (în special romi).

Excluderea socială a romilor, a persoanelor cu handicap și a altor grupuri vulnerabile este o problemă identificată la nivel național. Persoanele aflate în șomaj sau dependenți de ajutor social provin mai ales din aceste grupe.

În cazul populației de etnie romă: Pentru a stopa fenomenul este nevoie de intervenție încă de la vârste fragede, pentru a stopa părăsirea timpurie a formelor de învățământ, care conduce la analfabetism, la excludere de pe piața muncii și implicit excludere socială.

Pe de altă parte se constată lipsa serviciilor de ajutor a persoanelor cu handicap, a vârstnicilor și a altor grupe vulnerabile, servicii prin care pot trăi viața în condiții ”omenești”, în cazuri fericite pot reveni pe piața muncii, se includ în viața socială. Măsura vine în ajutor la ameliorarea acestor probleme.

Obiective de dezvoltare rurală:

- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- Promovarea unei societăți incluzive și coezive în scopul asigurării bunăstării tuturor cetățenilor;
- Consolidarea unei societăți incluzive și coezive, bazate pe înțelegerea și respectarea, la nivel general a drepturilor omului;

- Consolidarea capacităților, competențelor, cunoștințelor și stimei de sine pentru grupurile vulnerabile prin promovarea patrimoniului national și al tradițiilor și a meșteșugurilor tradiționale;
- Prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, în special pentru populația roma, persoanele cu dizabilități și persoanele din mediul rural, precum și alte categorii de grupuri vulnerabile;
- Prevenirea marginalizării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin acțiuni de sensibilizare ecologică și prin dezvoltarea simțului de responsabilitate față de mediul înconjurător și față de mediul de locuit

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P1, P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 20. pct. d. f. din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 1A, 6B

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare
Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M5, M7

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M4, M5, M6, M7, M9

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Reducerea șomajului din teritoriu: prin stoparea fenomenului de părăsire timpurie a unor forme de învățământ, care va conduce la posibilitatea angajării într-un loc de muncă;
- Creșterea veniturilor populației și dezvoltare economică: prin includerea pe piața muncii a unor persoane care nu au avut un loc de muncă sau au lucrat în afara legii;
- Îmbunătățirea condițiilor de trai: prin oferirea unor servicii care oferă șansa de a trăi ”omenește”;
- Inovare în teritoriu: prin conceperea unor programe și servicii inovatoare în teritoriu.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- OG 26/2000
- Legea nr. 215/2001

4. Beneficiari direcți, indirecti (grup țintă)

- **Beneficiari direcți:**
 - Autorități ale administrației publice locale, unități administrativ-teritoriale sau asociații de dezvoltare comunitară
 - Unități de cult
 - Parteneriate între acestea
 - Entități publice sau private care au în obiectul de activitate, activități de informare, activități demonstrative, dezvoltare de competențe, diseminare a informațiilor, ONG-uri, SRL-uri (oricare

dintre acestea cumulative mai multe în funcție de activitățile propuse din proiect.)

- **Beneficiari indirecti:**
 - Romi
 - Grupuri vulnerabile: persoane cu dizabilități, bolnavi, persoane în vârstă, persoane care locuiesc singuri, etc.;
 - Elevii cu risc de părăsire timpurie a școlii și părinții acestora;
 - Persoane care au părăsit de timpuriu școala și părinții acestora;
 - Persoane care nu au absolvit învățământul obligatoriu și părinții acestora;
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de bunuri, echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- Activități culturale de vară / duminică în special pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile și familiilor acestora;
- Acțiuni de sensibilizare ecologică, privind implicarea în viața comunității a persoanelor excluse social (activități de ecologizare activități de igienizare, activități educative de curățenie și igienă, etc)
- Inițiative care să conducă la diminuarea lipsei de încredere și a excluziunii sociale a grupurilor vulnerabile prin promovarea activităților artistice și culturale, conservarea patrimoniului cultural și a tradițiilor;
- Acțiuni care să conducă la promovarea activităților meșteșugărești, responsabilizarea și implicarea comunităților în procesul incluziunii sociale;
- Elaborare materiale informative, ca: broșuri, cărți, pliante, etc. care să corespundă obiectivelor specifice măsurii;
- Promovarea posibilităților mai sus enumerate (numai împreună cu o altă activitate eligibilă);
- Achiziționarea de materiale didactice și /consumabile, pentru derularea activităților proiectului
- Închirierea de echipamente și logistică pentru derularea acțiunilor în cadrul proiectului
- Realizarea materialelor publicitare cu informații privind finanțarea proiectelor prin PNDR (autocolante, afișe, etc. conform manualului de identitate vizuală).

Neeligibile:

- Alte tipuri de acțiuni decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,

- Construcții, renovări, extinderi, modernizări imobile,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,
- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal,
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv
 - Autorități ale administrației publice locale, unități administrativ-teritoriale sau asociații de dezvoltare comunitară
 - Unități de cult
 - Entități publice sau private care au în obiectul de activitate, activități de informare, activități demonstrative, de diseminare a informațiilor, ONG-uri, SRL-uri (oricare dintre acestea cumulative mai multe în funcție de activitățile propuse din proiect.)
- b. Să fie persoană juridică română;
- c. Să acționeze în nume propriu;
- d. Să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului
- e. Proiectul trebuie să realizeze cel puțin o activitate prevăzute prin măsură;
- f. Proiectul trebuie implementat în teritoriul acoperit de GAL.

8. Criterii de selecție

- Proiecte care deserveșc cât mai mulți locuitori din teritoriu (numărul locuitorilor deserviți se va raporta la numărul total al locuitorilor teritoriului);
- Proiecte care au ca beneficiari indirecti persoane aparținând grupurilor vulnerabile: persoane de etnie romă.
- Proiecte care prevăd continuitatea activităților propuse
- Crearea de cel puțin 1 loc de muncă
- Experiență și/sau calificare în domeniu.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului nu va depăși 8159,75 euro

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

10. Indicatori de monitorizare

- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 2.000 persoane
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 4 - 0
 - Cheltuială publică totală: **8159,75 euro**

Denumirea măsurii: INVESTIȚII ÎN AGRICULTURĂ

CODUL Măsurii: M9/2A

Tipul măsurii:

- Investiții
- Servicii
- Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În analiza SWOT la secțiunea ”Localizare. Cadrul natural. Resurse. Protecția mediului” au fost identificate următoarele puncte slabe: Exploatarea insuficientă a resurselor naturale, Potențial zootehnic încă insuficient valorificat.

În analiza SWOT la secțiunea ”Agricultura” au fost identificate următoarele puncte slabe: Practicarea agriculturii în formă organizată insuficient dezvoltată; Numărul relativ scăzut de animale cât și a produselor specifice, sub nivelul potențialului teritoriului; Lipsa unei politici coerente pentru cultivarea plantelor cu nivel ridicat de productivitate; Dependența populației de agricultura de subzistență; Utilajele agricole au grad de uzură ridicat.

Lipsa utilajelor performante în agricultură, lipsa informațiilor și a educației în ceea ce privește agricultura contemporană, conduc la practicarea de către populație a agriculturii de subzistență, la neeficiența producției, la lipsa pieței care cumpără produsele.

Măsura vine în ajutorul fermierilor de a achiziționa utilaje performante, de a crea condițiile optime desfășurării activităților, toate în vederea creșterii productivității, a calității produselor, la creșterea veniturilor, la dezvoltare economică.

Obiective de dezvoltare rurală:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- Creșterea competitivității sectorului agricol și a întreprinderilor de procesare agroalimentare, printr-o utilizare mai bună a resurselor umane și a factorilor de producție, prin îmbunătățirea performanței generale și îndeplinirea standardelor naționale și a standardelor comunitare;
- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi inclusiv pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Adaptarea la standardele comunitare a exploatațiilor precum și în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute;

- Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole și a întreprinderilor de procesare sprijinite;
- Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2, P5, P6

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: 2A, 2B,5A, 5B, 5C, 5D, 6A

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M1, M2, M4, M5, M6, M7, M8

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Crearea de noi locuri de muncă: vor fi favorizate proiectele care creează noi locuri de muncă.
- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole: prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute;
- Respectarea standardelor UE aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor;
- Stoparea depopulării și a migrației tinerilor: prin crearea de noi locuri de muncă;
- Reducerea șomajului din teritoriu: prin crearea de noi locuri de muncă;
- Dezvoltarea parcului de utilaje: prin sprijinul acordat pentru achiziționarea de utilaje, echipamente noi, mai performante;
- Dezvoltare durabilă și protecția mediului: prin achiziționare de utilaje, echipamente noi, de ultimă generație, care au un impact semnificativ mai redus asupra mediului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Ordin MADR nr. 2111/2015
- Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare
- OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008
- Legea nr. 31/1990
- Legea nr. 15/ 1990
- Legea nr. 36/1991
- Legea nr. 1/2000, nr. 1/2005, nr. 566/2004

4. Beneficiari direcți, indirecți (grup țintă)

- **Beneficiari direcți:**
 - Fermierii definiți conform PNDR care practică în principal activități agricole a căror exploatare este situată în teritoriu, și are o dimensiune economică de minim 4000 SO,
 - Micro-întreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii existente și nou-înființate (start-ups) din teritoriu.
- **Beneficiari indirecți:**
 - Fermieri, apicultori,
 - Angajați și manageri ai întreprinderilor din domeniu
 - Locuitorii teritoriului vizat
 - Locuitorii zonei, regiunii
 - Furnizorii de bunuri, echipamente, servicii

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Eligibile:

- **Investiții în active corporale si/sau necorporale** din domeniul agricol și al procesării /prelucrării / comercializării produselor agricole (inclusiv plante medicinale, aromatice, mirodenii) și forestiere, după cum urmează:
 - construcția, modernizarea, extinderea clădirilor - pentru efectuarea activității vizate de proiect - poate să reprezinte maxim 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
 - dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc. și active necorporale (software, patente, licențe etc.);
 - achiziționare de mijloace de transport specializate care transportă numai un anumit tip de materii prime/mărfuri adecvate activității descrise în proiect (autocisterne, autoizoterme, autoizoterme cu frig, rulote și autorulote alimentare);
- **Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile** (solară, eoliană, geotermică) în cadrul fermei, numai împreună cu o altă activitate eligibilă din cadrul măsurii, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu al fermei.
 -

Neeligibile:

- Alte tipuri de investiții decât cele enumerate mai sus,
- Achiziționare de imobile, terenuri,
- Achiziționare de bunuri second-hand,
- Taxe, impozite, TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil,

- Cheltuieli bancare și alte cheltuieli financiare,
- Cheltuieli cu chirii, închirieri, de personal,
- Achiziționare de mașini pentru uz personal, mijloacelor de transport pentru transportul muncitorilor și a utilajelor la punctul de lucru,
- Investiții care fac obiectul altor programe.

7. Condiții de eligibilitate

- a. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, respectiv
 - Microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, având următoarele forme de organizare:
 - Persoana fizică autorizată
 - Intreprinderi individuale
 - Intreprinderi familiale
 - Societate în nume colectiv
 - Societate în comandită simplă
 - Societate pe acțiuni
 - Societate în comandită pe acțiuni
 - Societate cu răspundere limitată
 - Societate comercială cu capital privat
 - Societate agricolă
 - Composesorate, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor
 - Societate cooperativă;
 - Cooperativă agricolă.
- b. Să fie persoană juridică română;
- c. Să aibă capital 100% privat
- d. Să acționeze în nume propriu;
- e. Să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului
- f. Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți;
- g. Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.;
- h. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- i. Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul acoperit de GAL;
- j. Solicitantul trebuie să demonstreze prin documente doveditoare că deține în proprietate terenul pe care se va realiza investiția, conform legislației în vigoare;
- k. Solicitantul trebuie să prezinte certificat de urbanism pentru proiectele care au în componență construcții, modernizări, extinderi, renovări, etc., conform legislației în vigoare.

8. Criterii de selecție

- Proiectele care prin activitatea propusă creează minim un loc de muncă (perioadă nedeterminată, 8 ore/zi);
- Proiecte derulate de tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectelor.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

VALorea maximă a sprijinului este de 89.088,00 euro

Sprijinul public acordat în cadrul Măsurii va fi:

- Intre 40% - 90% din totalul cheltuielilor eligibile. (cf. art. 17(3). anexa II, din Regulament UE nr. 1305/2013)

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 3
 - Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: 1 -
 - Cheltuială publică totală: 75.000,00 euro

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Prezentul capitol al strategiei caută să armonizeze politicile și acțiunile de dezvoltare identificate cu ocazia elaborării ei de către parteneriatul “GAL3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș” cu documentele pragmatice ale Uniunii Europene, Agenției de Dezvoltare Centru, Consiliului Județean Mureș și ale Zonei Metropolitane Târgu Mureș care prevăd orientările integrate ale Europei pentru perioada 2014-2020, formulate pe 11 direcții de acțiune și șapte inițiative care vor influența dezvoltarea durabilă a teritoriului. Capitolul este un compendiu de idei extras din Cadrul Strategic Comun al UE(CSC) ajustate cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Regiunii Centru 2014-2020 care nominalizează pentru Regiunea Centru 6 strategii de bază și o serie de priorități adiacente acestora.

În Strategia de dezvoltare a județului Mureș pentru perioada 2014-2020 se precizează că: *„În esență, prin această strategie se urmărește luarea unor măsuri care să permită continuarea măsurilor adoptate pentru perioada 2007-2013 și a acțiunilor ce contribuie la dezvoltarea economică a județului și îmbunătățirea infrastructurii în zonele cu întârzieri în dezvoltare, fără a neglija incluziunea socială ori protecția mediului. Județul Mureș, într-o abordare concisă, se distinge prin următoarele avantaje:*

- *o zonă cu rol strategic, de deservire logistică;*
- *SMURD- serviciu etalon la nivel național și internațional;*
- *servicii medicale de înaltă calitate;*
- *capacitate de cercetare, în special în domeniul medical și tehnic;*
- *sistem de învățământ universitar recunoscut;*
- *potențial antropic și natural valoros(2 monumente pe lista UNESCO);*
- *diversitatea formelor de turism care se pot practica;*
- *potențial agricol;*
- *potențial pentru producerea energiei alternative de energie;*
- *spațiu multicultural, multiethnic, multilingvistic.”*

Pe baza „Analizei SWOT a județului Mureș” și a „Profilului socio-economic al județului Mureș”, pot fi definite următoarele scenarii pentru dezvoltarea economică a județului în perioada 2014-2020:

- **județ al serviciilor medicale și farmaceutice de înaltă calitate:** creare de clustere în domeniul medical și farmaceutic
- **județ al comerțului interregional:** folosirea de poziționarea geografică centrală și de avantajele unui nod intermodal de transport rutier și feroviar, la intersecția a două (viitoare) autostrăzi și beneficiind de existența Aeroportului „Transilvania”, cu statut internațional;
- **județ al industriilor cu valoare adăugată ridicată:** dezvoltarea de platforme industriale pentru încurajarea activității productive;
- **județ al turismului cultural, balnear, montan și rural:** diversitatea formelor de turism și diversitatea generată de coexistența a 4 națiuni în județul Mureș;
- **județ al serviciilor regionale de intervenții în situații de urgență:** localizarea bazei operaționale regionale în Târgu-Mureș;
- **județ al produselor agricole competitive:** valorificarea potențialului agricol al județului Mureș.

Spre deosebire de Strategia Regiunii Centru în Strategia județului Mureș pe perioada 2014-2020 sunt luate în considerare 7 domenii prioritare, primele 6 priorități cu același conținut și măsuri aferente regăsindu-se la nivelul documentului similar creat la nivelul Regiunii Centru iar prioritatea 7, coagulând o serie de măsuri specifice și de mare importanță la nivelul administrației publice județene și locale, include și prevede măsuri specifice pentru acești principali actori în materializarea strategiilor locale.

Rezumativ, prioritățile județului Mureș, care sunt în complementaritate cu obiectivele prezentei strategii în perioada 2014-2020 sunt:

1. Dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale;
2. Creșterea competitivității economice și atragerea de investitori;
3. Asigurarea la un standard ridicat a protecției mediului înconjurător, eficienței energetice, utilizarea surselor alternative de energie;
4. Dezvoltarea durabilă a zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și a silviculturii;
5. Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale;

În Strategia de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Tîrgu Mureș sunt prezentate sintetic o serie de priorități care includ acțiuni care vizează și teritoriul acoperit de GAL:

1. Realizarea arterei ocolitoare a municipiului Tîrgu Mureș;
2. Creare de parcuri industriale;
3. Reabilitare cale ferată cu ecartament îngust;
4. Promovarea turistică a zonei metropolitane prin elaborarea unui plan de marketing și realizarea de activități și materiale de promovare;
5. Deschiderea unor noi centre de protecție socială a persoanelor în vârstă ;
6. Continuarea reabilitării termice a locuințelor și demararea programelor în UAT-urile în care acest program nu este demarat încă;
7. Promovarea integrării sistemelor de încălzire utilizând panouri solare în sistemele de încălzire centralizată (existente și cele care vor fi reînființate);
8. Construirea centralelor în cogenerare utilizând biomasă ;
9. Campanii de conștientizare a cetățenilor referitor la importanța implementării obiectivelor privind neutralitatea din punct de vedere al emisiilor și beneficiile comunității ca urmare a implementării;
10. Promovarea mersului pe jos și cu bicicleta prin integrarea acestora în politicile de dezvoltare și monitorizare a mobilității urbane precum și dezvoltării unei infrastructuri adecvate;
11. Înființarea serviciului de iluminat public în marea majoritate a UAT-urilor parte a Zonei Metropolitane;
12. Extinderea iluminatului public utilizând sisteme de panouri fotovoltaice, sau utilizând energia electrică produsă în centrale de cogenerare deținute de către UAT-uri;
13. Crearea unei unități de consultanță proiecte la nivelul Asociației Zona Metropolitană;
14. Realizarea unor panouri indicatoare a Zonei Metropolitane.

Aceste prioritati ale Zonei Metropolitane contribuie la directiile de dezvoltare indentificate in Strategia de dezvoltare a GAL-ului prin:

1. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor, încurajarea transferului tehnologic pentru sectoarele economice reprezentative ale comunei în scopul creșterii competitivității firmelor și crearea de noi locuri de muncă.
2. Diversificarea economiei locale prin susținerea și dezvoltarea unor activități cu rezultate deja relevante: comerțul, construcțiile, agricultura și zootehnia, industria alimentară, servicii etc .
3. Crearea unui potențial semnificativ în producerea de energie regenerabilă(celule fotovoltaice).
4. Implicarea Consiliului Local în pregătirea și perfecționarea resurselor umane, prin identificarea nevoilor locale de personal specializat și accesarea unor fonduri pentru derularea acțiunilor.
5. Implementarea la toate nivelele a principiilor urbanismului inteligent prin prezervarea tuturor monumentelor dar și a fondului construit și găsierea unor soluții de raționalizare a spațiului public destinat cetățenilor comunei.
6. Creșterea calității vieții prin implementarea și asigurarea respectării tuturor prevederilor referitoare la protecția mediului.

Concret pot fi nominalizate următoarele direcții strategice de dezvoltare spațială a teritoriului GAL:

- Viață economică prosperă și existența locurilor de muncă
- Păstrarea identității culturale și tradiționale înființarea ansamblurilor de dansuri populare cu specificul fiecărei zone și menținerea celor existente
- Resurse naturale locale protejate și valorificate durabil
- Identitate culturală comunitară valorificată/pe microregiune, promovarea tradițiilor meșteșugărești și a produselor locale
- Cetățeni implicați în dezvoltarea comunității, interesați și stimulați pentru a contribui la îmbunătățirea calității vieții satului,aspectului exterior al satului
- Tineri stimulați și atrași de mediul rural, multumiți de condițiile găsite, stabiliți în sa
- Întărirea coeziunii socio-economice și a identității teritoriale
- Dezvoltarea sustenabilă
- Dezvoltarea identității comunitare - cooperare, capacitate de inovare

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

a) Calendarul de lansare a acțiunilor este următorul:

Cod măsură	Denumire măsură	Acțiune propusă	2017		2018		2019		2020	
			Se m I	Se m II	Se m I	Se m II	Se m I	Se m II	Se m I	Se m II
M1/6B	Investiții în infrastructura la scara mică și cea socială	animare	X	X						
		lansare și depunere		X						
		evaluare și selecție		X						
		implementare			X	X				
M2/6B	Investiții în spații verzi	animare			X					
		lansare și depunere			X					
		evaluare și selecție				X				
		implementare				X	X	X	X	
M3/3A	Înființarea și dezvoltarea formelor asociative	animare			X					
		lansare și depunere			X					
		evaluare și selecție				X				
		implementare				X	X	X		
M4/6A	Investiții pentru im-uri (sector non-agricol)	animare		X						
		lansare și depunere		X	X					
		evaluare și selecție			X					
		implementare			X	X	X	X		
M5/6B	Activități culturale și de sport	animare		X						
		lansare și depunere		X	X					
		evaluare și selecție			X					
		implementare			X	X	X			
M6/6B	Conservarea patrimoniului cultural și natural	animare			X					
		lansare și depunere			X					
		evaluare și selecție			X					

		implementar e				X	X	X	X	
--	--	------------------	--	--	--	---	---	---	---	--

Cod măsură	Denumire măsură	Acțiune propusă	2017		2018		2019		2020	
			Sem I	Sem II	Sem I	Sem II	Sem I	Sem II	Sem I	Sem II
M7/1C	Învățare pe tot parcursul vieții	animare			X					
		lansare și depunere			X					
		evaluare și selecție			X					
		implementare				X	X	X	X	X
M8/6B	Incluziune socială	animare	X	X						
		lansare și depunere		X						
		evaluare și selecție		X	X					
		implementare		X	X	X	X			
M9/2A	Investiții în agricultură	animare			X					
		lansare și depunere			X					
		evaluare și selecție				X				
		implementare				X	X	X	X	

b) responsabilii pentru implementarea acțiunilor (personal angajat/servicii externalizate/parteneri etc.)

Se vor angaja la GAL 4 persoane:

- Responsabil administrativ/manager - 1 persoană: coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru
- Responsabil monitorizare, evaluare și control - 2 persoane: au ca sarcină elaborarea ghidurilor solicitantului, verificarea și selecția/evaluarea proiectelor ce se vor implementa, monitorizarea proiectelor depuse la GAL, verifică implementarea lor.
- Animator: desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL.

Vor fi **externalizate următoarele activități** :

- Responsabil financiar - contabil - se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiare - contabile a GAL-ului;
- Consultanți externi - în funcție de necesități pentru buna desfășurare a activităților GAL.

c) resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse Locația sediului GAL va fi stabilită ulterior, urmând a se alege o clădire ușor accesibilă tuturor locuitorilor zonei, care să dispună de următoarea infrastructură minimă:

- birou de lucru - minim 16 mp
 - sală de ședințe - minim 25 mp.
 - grupuri sanitare interioare
 - internet
- dotări și echipamente necesare:

- calculatoare tip desktop / laptop -1 buc.
- multifuncțională color
- furnituri de birou

Cheltuielile cu mentenanța sediului și cu plata utilităților vor fi suportate de autoritatea publică locală pe raza căreia va funcționa biroul, în calitate membru al GAL.

BUGET DE FUNCȚIONARE GAL (euro)								
DENUMIRE FUNCȚIA	NR. PERS	BRUT / LUNA	SALAR BRUT					TOTAL
			AN 1	AN 2	AN 3	AN 4	AN 5	
CHELTUIELI CU SALARI								
RESP. ADMINISTRATIV / MANAGER	1	420	5.040,00	5.040,00	5.040,00	5.040,00	5.040,00	25.200,00
EXPERT TEHNIC	2	310	7.440,00	7.440,00	7.440,00	7.440,00	7.440,00	37.200,00
TOTAL SALARII			12.480,00	12.480,00	12.480,00	12.480,00	12.480,00	62.400,00
CHELTUIELI CU SALARII			2.846,06	2.846,06	2.846,06	2.846,06	2.846,06	14.230,32
TOTAL SALARII + CHELTUIELI			15.326,06	15.326,06	15.326,06	15.326,06	15.326,06	76.630,32
CHELTUIELI CU EXPERTI								
AUDIT	1	20	240,00	240,00	240,00	240,00	240,00	1.200,00
CONTABIL	1	40	480,00	480,00	480,00	480,00	480,00	2.400,00
EXPERTI EXTERNI	1	50	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00	3.000,00
ALTELE								
CHELTUIELI CU SEDIU - CHIRIE			0	0	0	0	0	
UTILITĂȚI			0	0	0	0	0	
ACHIZIȚIONARE ECHIPAMENTE			2473,68	0	0	0	0	2.473,68
CONSUMABILE		200	2400	2400	2400	2400	2400	12.000,00
TOTAL			21.519,74	19.046,06	19.046,06	19.046,06	19.046,06	97.704,00

În cadrul achiziționării de echipamente se cuprind:

- calculator desktop/laptop : 600 euro x 1 = 600 euro
- multifuncțională: 1.873,68 euro

În cadrul capitolului de consumabile se cuprind:

- hârtie: 20 euro/lună
- cartuș / toner multifuncțională: 40 euro/lună
- mentenanță/service echipamente IT: 40 euro/lună
- combustibil autovehicul: 100 euro/lună

Cheltuielile pentru funcționare în sumă de 97.704 euro reprezintă 20% din valoarea totală stabilită în cadrul capitolului XII.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

În etapa inițială de elaborare a Strategiei de dezvoltare locală parteneriatul care formează “GAL3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș”, a organizat o serie de activități de prezentare, informare și animare a populației din teritoriu pentru stabilirea potențialului zonei și a priorităților, iar în paralel s-a desfășurat un proces de consultare a populației, prin completarea de chestionare, conținând întrebări ca: nevoile de dezvoltare din localități, probleme în regiune, prioritățile ce ar fi necesare să fie cuprinse în SDL. Acest proces de consultare va continua pe tot parcursul implementării strategiei.

Utilizând abordarea „de jos în sus”, s-a acordat posibilitatea factorilor locali să determine nevoile zonei din care provin, potențialul de dezvoltare al acestei zone din punct de vedere economic, demografic, educațional, dar și cultural.

Activitate 1 - Au fost organizate 7 activități de promovare/prezentare a proiectului, animarea și consultarea populației prin workshop-uri, astfel:

1. Pănet, sediu Primărie, număr participanți: 40 persoane (Pănet, Cuișd, Hărțău)
2. Sîntioana de Mureș, locația: Cămin Cultural, participanți: 31
3. Sîncraiu de Mureș, locația Cămin Cultural, număr participanți: 31
4. Berghia, Casa de oaspeți a Bisericii Reformate, număr participanți: 26
5. Nazna (locația Cămin Cultural, număr participanți: 31
6. Cristești, Sediul Primărie, participanți: 35
7. Vălureni, locația: Cămin Cultural, număr participanți: 30

Echipa de proiect a identificat actorii interesați din teritoriu, s-au trimis invitații personalizate către aceștia, și s-au afișat invitații de dimensiunea A3, în locații des frecventate de populație, accesibile tuturor persoanelor, pentru a asigura promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

Au fost elaborate pliante și au fost împărțite la activitățile de prezentare în fiecare comună, iar cele rămase au fost expuse la loc vizibil la cele trei Primării, prin acesta urmărind conștientizarea și implicarea cetățenilor și partenerilor în elaborarea Strategiei de dezvoltare locală. Astfel locuitorii din teritoriu au fost informați și au dorit să participe la seminariile de lucru planificate în săptămânile care urmau. Informarea în teritoriu a început conform planificării și s-a desfășurat aproximativ 5 săptămâni. În planul de lucru și organizare realizat de echipa proiectului, s-au previzionat 210 de participanți și au participat în total un număr de 224 de persoane, cu 14 mai mult decât nr. estimat.

Activitățile derulate au respectat graficul de implementare, au fost împărțite pliante, pixuri pentru animarea populației și promovarea proiectului, iar în cadrul activităților de consultare s-au împărțit chestionare, în vederea completării, rezultând peste 200 de chestionare completate. Toate prezentările au fost realizate prin intermediul unui retroproiector. Listele de prezentă, poze de la întâlniri, materialele de promovare și modelul de chestionar utilizat, se regăsesc în cadrul Anexei 6 la SDL.

Activitatea 2- Planificarea, organizarea și susținerea unor întâlniri cu toți partenerii.

Întâlnire nr. 1, loc. Sîncraiu de Mureș, nr. participanți: 23, conform Listă de prezență

Întâlnire nr.2, loc. Cristești, nr. participanți: 20, conform Lista de prezență

Întâlnire nr. 3, loc. Pănet, nr. participanți: 20, conform Listă de prezență

Ordinea de zi și subiectele abordate au fost conform descrierii din Cererea de finanțare. Minuta întâlnirilor și listele de prezență se găsesc în Anexa 6 la SDL.

Activitatea 3 - Grupuri de lucru tematice

S-au organizat grupuri de lucru tematice pentru diferite sectoare relevante din teritoriu, astfel:

1. Agricultură, nr. participanți:10
2. Operatori economici , nr. participanți:10
3. Administrație publică , nr. participanți:10
4. ONG-uri și biserici, nr. participanți: 11

Activitatea 4 - Echipa de proiect s-a întâlnit pe tot parcursul desfășurării activităților de planificare cât și în timpul desfășurării activităților de elaborare a Planului de dezvoltare locală. S-au împărțit responsabilitățile pentru fiecare membru din echipa de proiect formată din 5 persoane. S-a elaborat calendarul activităților, programarea acestora, s-a întocmit analiza diagnostic pe baza datelor culese din teren, Analiza SWOT, baza de date cu persoanele cheie prezente și crearea unui grup de corespondență la seminariile de informare și cele de lucru. Echipa de lucru a căutat să încurajeze actori locali la participare, să îi informeze despre procesul început, să ajute actorii locali în contactarea celorlalți, reușind să creeze și să organizeze relații între persoane, operatori economici, civili, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și familiale, asociații care s-au implicat activ în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare și care au activități desfășurate în teritoriu. Printre participanții la aceste activități s-au regăsit oameni din domeniul învățământului, sănătății, agriculturii, al mediului, al problemelor sociale, persoane de etnie romă, maghiari, etc. Pe tot parcursul desfășurării activităților s-au primit permanent de la cetățenii din teritoriu propuneri, modificări aduse după seminarii, adăugări date în partea de situație existentă , selectare, alegere, aplicare poze din timpul seminariilor, calculare, recalculare buget, plan financiar aplicând propunerile de la seminariile de lucru, etc.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei

Procesul de monitorizare asigură colectarea datelor statistice și a indicatorilor de monitorizare conform prevederilor planului de dezvoltare locală. Procesul de evaluare presupune compararea obiectivelor și indicatorilor stabiliți în Strategia de Dezvoltare Locală cu cei efectiv înregistrați și realizați.

Atribuțiile cu privire la înregistrarea și analiza progresului implementării strategiei, prin intermediul indicatorilor financiari, de realizare și de rezultat, le au Comitetul de Monitorizare și compartimentul administrativ (managerul și expertul de monitorizare) al Asociației GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș.

Actori cheie în procesul de monitorizare

Responsabilitatea monitorizării implementării *Strategiei de Dezvoltare Locală GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș* va fi delegată de Adunarea Generală către un Comitet de Monitorizare (CM). Comitetul se instituie, în termen de maximum 3 luni de la data aprobării SDL, cu scopul de a asigura eficiența, eficacitatea și corectitudinea punerii în aplicare a acestuia.

Conducătorul CM este unul dintre Responsabilii de monitorizare, evaluare și control.

Principale responsabilități ale Comitetului de Monitorizare sunt:

- Evaluarea periodică a progreselor înregistrate pentru realizarea obiectivelor specifice ale Strategiei pe baza documentelor primite de la personalul administrativ;
- Evaluarea implementării obiectivelor specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală pe baza unui Plan de Evaluare care descrie modalitatea prin care se realizează evaluarea;
- Examinarea rezultatelor implementării fiecărei măsuri și monitorizarea calității implementării Strategiei;
- Examinarea rezultatelor evaluării externe;
- Analizarea și aprobarea Raportului anual de progres și a rapoartelor de evaluare, înainte de a fi transmise forurilor superioare: CRFIR, AFIR;
- Elaborarea recomandărilor și propunerilor în vederea îmbunătățirii impactului strategiei.

Fișele de post aferente personalului propriu angajat reprezintă **Anexa 8** la prezenta strategie

REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE

CAPITOLUL 1 Rolul și funcțiile GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș

Art. 1. Grupul de Acțiune Locală GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș este organizat și funcționează potrivit OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. Grupul de Acțiune Locală desfășoară activități specifice implementării măsurilor din PNDR - Axa LEADER, dobândirea de competențe și animarea teritoriului.

Art. 3. Pentru realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate, Grupul de Acțiune Locală GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș exercită următoarele funcții:

a) de strategie, prin care se elaborează, în conformitate cu politica economică a Guvernului și cu tendințele pe plan mondial, strategia de dezvoltare locală;

- b) de reglementare, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional pentru realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate;
- c) de administrare, prin care se asigură administrarea patrimoniului asociației;
- d) de reprezentare, prin care se asigură, reprezentarea pe plan intern și extern, în domeniul său de activitate;
- e) de coordonare a utilizării asistenței financiare nerambursabile acordate asociației de Uniunea Europeană în domeniul dezvoltării rurale.

CAPITOLUL 2 Atribuțiile principale, structura de organizare și principalele relații ale GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș

Art. 4. Asociația Grupul de Acțiune Locală GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș are ca scop principal implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a zonei.

Art. 5. În exercitarea funcțiilor sale Grupul de Acțiune Locală GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș are următoarele atribuții principale:

- a) implementarea strategiei de dezvoltare locală a teritoriului GAL
- b) elaborarea și implementarea proiectelor oferite de programul LEADER din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală;
- c) selectarea proiectelor care vor fi finanțate în cadrul strategiei, stabilirea criteriilor de selecție a proiectelor în acord cu prioritățile specifice ale strategiei de dezvoltare locală;
- d) pregătirea și acordarea de asistență de specialitate persoanelor juridice și fizice locale care vor să participe la proiecte în cadrul Planului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) în interesul colectivităților locale din teritoriul grupului și în interesul personal nepatrimonial al Asociației;
- e) încurajarea inovării și modernizarea formelor tradiționale de know-how sau descoperirea de noi soluții la problemele rurale persistente;
- f) acțiuni de promovare a parteneriatelor publice-private;
- g) diversificarea activităților economice care să genereze activități multiple și venituri alternative constituite în favoarea Asociației și folosite în mod obligatoriu pentru realizarea scopului asociației;
- h) colaborarea cu alte entități pe plan național și internațional, care au scopuri similare, precum și cu alte organizații indiferent de forma de organizare care participă la programul LEADER;
- i) îmbunătățirea mediului și spațiului rural, creșterea calitatii vieții și diversificarea activităților economice din spațiul rural prin implementarea strategiilor integrate de dezvoltare locală;
- j) promovarea zonei Grupului de Acțiune Locală GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș și asocierea ei cu alte regiuni din țară și străinătate.

Art. 6. Pentru atingerea și realizarea obiectivelor asociația va realiza următoarele activități:

- a) implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a zonei acoperite de GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș;
- b) constituirea și animarea unor rețele de experți pentru a facilita schimburile de cunoștințe și pentru a susține punerea în aplicare și evaluarea politicii de dezvoltare rurală;
- c) participarea la schimburi de experiență și stagii de formare, la întrunirile rețelelor interne și europene;
- d) colaborarea cu alte entități pe plan național și internațional;

- e) apel pentru proiecte;
- f) informare și comunicare;
- g) sprijinirea depunătorilor de proiecte;
- h) organizarea procesului de verificare și decizie asupra proiectelor depuse;
- i) monitorizarea proiectelor;
- j) alte forme și mijloace stabilite de Adunarea Generală, în condițiile legii.

Art. 7. Structura organizatorică este prevăzută în Strategia de Dezvoltare Locală, secțiunea Organigrama ca și în Statutul și cuprinde următoarele compartimente : Adunarea generală, Consiliul director, Comisia de cenzori, Comitetul de selecție al proiectelor, Comisia de contestații, Aparatul administrativ (Managerul de proiect; Responsabil monitorizare, evaluare și control), Servicii externalizate, ce pot fi contractate după caz: (Responsabil financiar-contabil; Responsabil cu animarea; Consultanți externi).

CAPITOLUL 3 Atribuțiile conducerii și ale compartimentelor din structura organizatorică a GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș

Art. 8. **Adunarea Generală** este organul de conducere, alcătuit din totalitatea

Art. 9.1 **Consiliul director** este format dintr-un număr de 16 membrii, dintre care 3 publici și 13 privați.

Art.9.2 Consiliul director este obligat să-și elaboreze un regulament intern de funcționare.

Art.9.3 Consiliul Director își desemnează din rândul membrilor săi un Președinte și un Secretar.

Art. 9.4 Hotărârile Consiliului Director se adoptă cu majoritate simplă de voturi.

Art. 9.5 În situația parității de voturi, decizia președintelui Consiliului Director este hotărâtoare.

Art. 9.6 În situația lipsei președintelui CD, delegarea de atribuții se face către un alt membru al Consiliului Director, ales de către acesta.

Art. 10.1 **Comitetul de selecție al proiectelor** are ca principală atribuție selectarea proiectelor depuse la GAL 3 - Cristești, Pănet, Sîncraiu de Mureș.

Art.10.2 Organizarea și funcționarea Comitetului de selecție se face pe baza regulamentului propriu, pe care acesta este obligat să-și întocmească.

Art. 11.1 **Comisia de contestații** are ca atribuție principală rezolvarea contestațiilor depuse de către aplicanții nemulțumiți de rezultatul evaluării

Art. 11.2 Organizarea și funcționarea Comisiei de contestație se face pe baza regulamentului propriu, aprobat de adunarea generală a membrilor fondatori. Numărul membrilor comitetului de contestații este de minim 5.

Art. 11.3 O persoană care a făcut parte din Comisia de selecție a proiectelor nu poate fi prezent și în comisia de contestații.

Art. 12 **Managerul** îndeplinește atribuțiile prevăzute în fișa de post.

Art. 13 **Serviciul de audit** al asociației este externalizat, și este asigurat de un auditor financiar, acreditat de Camera Auditorilor financiari din România.

Art. 14 Activitatea **contabilului** (serviciu externalizat) are ca scop îndeplinirea integrală a obiectivelor contractuale.

CAPITOLUL 5 Incompatibilități

Art. 15. (1) Conflictul de interese apare atunci când membrul fondator sau angajatul GAL are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor lor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate.

(2) Interesele private ale membrul fondator sau angajatul GAL pot include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care acesta a avut relații politice sau de afaceri.

(3) Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe care membrul fondator sau angajatul GAL le are față de persoanele enumerate mai sus.

Art. 16. Asociații, care, într-o anumită problemă, supusă hotărârii Adunării Generale, sunt interesați personal sau prin soții lor, ascendenți sau descendenți, rudele în linie colaterală și afinii lor până la gradul al patrulea inclusiv nu pot lua parte la deliberare și nici la vot, în caz contrar răspunzând pentru pagubele cauzate Asociației, dacă fără votul lor nu s-ar fi putut obține majoritatea cerută.

Art. 17. Angajatul GAL care are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor lor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate nu poate lua parte la evaluarea și implementarea proiectelor.

CAPITOLUL 6 Dispoziții finale

Art. 18. Personalul din aparatul administrativ este obligat să cunoască și să aplice prevederile prezentului regulament de organizare și funcționare și să îndeplinească atribuțiile fișei postului pe care îl ocupă, prin luarea la cunostință a fișei postului.

Art. 19.1 Potrivit prevederilor legale, fișele posturilor se întocmesc și se semnează de către directorul executiv cu respectarea strictă a atribuțiilor fiecărui compartiment din structura organizatorică a asociației, în conformitate cu prezentul regulament.

Art. 19.2 Fișele posturilor, întocmite conform prevederilor Strategiei de Dezvoltare Locală, sunt semnate de către ocupanții posturilor.

Art. 19.3 Fiecare salariat va primi o copie de pe fișa postului al cărui titular este.

Art. 20. Nerespectarea prevederilor prezentului regulament se sancționează conform prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL X. Planul de finanțare al strategiei

Valoarea totală Componenta A+B a fost calculată conform algoritmului din Ghidul solicitantului, și este de **488.520,00 euro + 679.550,31 euro**. Cheltuielile pentru funcționare reprezintă 20% din această valoare, și însumează **97.704,00 + 135.910,10 euro**

Valoarea fondurilor de tranziție pentru FEADR este de 89.814,60 euro

Valoarea fondurilor de tranziție din fonduri EURI este de 35.323,15 euro

Cheltuielile pentru funcționare reprezintă 20% a fondurilor de tranzit și însumează **31.284,39 euro**

Alocarea pe măsurile cuprinse în strategie, în ordine descrescătoare a sumelor (în paranteză sunt trecute numărul minim de proiecte, luând în calcul rata sprijinului):

1. M1 - Investiții în infrastructura la scara mică și cea socială - 286.464,25 euro (min. 3 proiecte)
2. M4 - Investiții pentru imm-uri 271.743,22 (min. 3 proiecte)
3. M4-EURI - Investiții pentru imm-uri EURI 35.323,15 euro
4. M9 - Investiții în agricultură - 89.088,00 euro (min. 3 proiecte)
5. M2 - Investiții în spații veri 136.768,43 euro (min. 4 proiecte)
6. M5 - Activități culturale și de sport 122.115,40 euro (min. 8 proiecte)
7. M6 - Conservarea patrimoniului cultural și natural 58.902,00 euro (min. 2 proiecte)
8. M3 - Înființarea și dezvoltarea formelor asociative 41.029,76 euro (min. 1 proiect)
9. M8 - Incluziune socială 8159,75 euro (min. 2 proiecte)
10. M7 - Învățare pe tot parcursul vieții 10.000,00 (min. 2 proiecte)

Total FEADR 1.289.169,30 euro

TOTAL EURI : 35.323,15 euro

Sumele au fost calculate ținând cont de:

- Necesitatea investițiilor în concordanță cu acțiunile eligibile aferente fiecărei măsuri
- Valoarea estimată a unui proiect și numărul de proiecte estimate pe teritoriu
Valoarea totală a unui proiect s-a estimat ținând cont de domeniul în care activează entitatea și de sumele necesare pentru realizarea unui proiect, care va avea un impact semnificativ asupra activității beneficiarului finanțării și a grupurilor țintă.
De ex.: pentru ca o întreprindere să implementeze un proiect care are impact semnificativ asupra afacerii sunt necesare sume mai mari decât la proiecte derulate de ONG-uri, care pot implementa proiecte cu impact major în teritoriu cu sume mai mici. Cuantificat: unei IMM este necesară estimativ 30.000 euro pentru achiziție de utilaje, investiții. Această sumă îi permite să facă un pas important în afacere. Un ONG care implementează un proiect cultural sau sportiv, pentru a avea un impact și o calitate adecvată a investiției, necesită un sprijin de maxim 15.000 euro.

Fiecare măsură inclusă în strategie este importantă, sumele alocate nu ierarhizează măsurile, ci reflectă necesitatea financiară în funcție de domenii de activitate și investiții necesare.

Ierarhizarea proiectelor se reflectă mai bine în numărul de proiecte estimate pe teritoriu.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Conform priorităților descrise în strategie, GAL lansează apeluri de selecție a proiectelor, pe plan local. GAL trebuie să întreprindă toate demersurile necesare pentru a se asigura transparența procesului de selecție, folosind mijloacele de informare mass-media cu acoperire locală, postare pe pagina de web proprie, afișare la sediul GAL și la sediile consiliilor județene și ale consiliilor locale ale localităților - parteneri în GAL, inclusiv la sediile consiliilor locale care nu sunt parteneri, dar care se află în teritoriul GAL.

Apelul de selecție se lansează cu minim 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea acestora.

Depunerea proiectelor se va realiza până la data și ora limită indicată în apelul de selecție la sediul GAL.

Apelul de selecție trebuie să conțină minim următoarele informații:

- Data lansării apelului de selecție;
- Data limită de depunere a proiectelor;
- Locul și intervalul orar în care se pot depune proiectele;
- Fondul disponibil - suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect;
- Modalitatea de anunțare a rezultatului procesului de selecție (notificarea solicitanților, publicarea Raportului de Selecție);
- Datele de contact a GAL unde solicitanții pot obține informații detaliate.

Aceste informații vor fi prezentate de către GAL în apelurile de selecție publicate pe pagina de internet a GAL-ului și afișate la sediul GAL-ului.

Comitetul de Selecție reprezintă organismul tehnic cu responsabilități privind selectarea pentru finanțare a proiectelor depuse la GAL. Comisia de Contestații reprezintă organismul tehnic cu responsabilități privind soluționarea contestațiilor adresate în legătură cu rezultatele procesului de evaluare a proiectelor pentru finanțare.

Comitetul de Selecție și Comisia de Contestații sunt organizate și funcționează în conformitate cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare.

Comitetul de Selecție și Comisia de Contestații au ca scop luarea deciziilor privind admiterea, amânarea sau respingerea proiectelor, în conformitate cu strategia de dezvoltare locală .

La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din

membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Președintele, membrii și secretarul Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații, în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin ca urmare a Regulamentului de organizare și funcționare, au următoarele obligații:

- a) de a respecta întocmai regulile stabilite în cadrul Regulament;
- b) de a respecta confidențialitatea lucrărilor, imparțialitatea în adoptarea deciziilor Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații și evitarea conflictului de interese;
- c) adoptarea deciziilor se face numai de către președinte și membri, în unanimitate;
- d) consemnarea de către secretar în minute și rapoarte a deciziilor adoptate în cadrul Comitetului de selecție și Comisiei de Contestații.

Componența Comitetului de Selecție este următoarea:

PARTENERI PUBLICI 14,28%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
COMUNA PĂNET	Presedinte	UAT/administrație
PARTENERI PRIVAȚI 42,86%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
S.C. VERDI TOUR S.R.L.	Membru	S.R.L./construcții
S.C. THEREZIA PRODCOM S.R.L.	Membru	S.R.L./producție
KELEMEN ROZALIA MELINDA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA	Membru	P.F.A./Agricultura
SOCIETATE CIVILĂ 42,86%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
ASOCIAȚIA PRONUTRIȚIE MUREȘ	Membru	O.N.G./Nutritie
ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE NAZNA - SÎNCRAI	Membru	O.N.G./Agricultura
ASOCIAȚIA CULTURALĂ „KÁDÁR GYÖRGY”	Membru	O.N.G./Cultura

Membrii supleanți ai CSC vor fi:

PARTENERI PUBLICI 14,28%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
COMUNA CRISTEȘTI	Presedinte	UAT/administrație
PARTENERI PRIVAȚI 28,58%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
SC LANDMANIA S.R.L.	Membru	S.R.L./servicii
SC FANDEMO S.R.L.	MEMBRU	SRL / servicii
SOCIETATE CIVILĂ 57,14%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
ASOCIAȚIA DE TINERET PENTRU PĂNET „PRO PAMBUS” MEZÖPANITÉRT IFJÚSÁGI EGYESÜLET	Membru	O.N.G./tineret si dezvoltare locala
ASOCIAȚIA CULTURALĂ BANDI DEZSŐ - KULTÚRÁLIS EGYESÜLET	Membru	O.N.G./cultura si mediu

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE CRISTEȘTI	Membru	O.N.G./agricultura
ASOCIAȚIA MUGURELUL SÎNCRAIU DE MUREȘ	Membru	O.N.G./Cultura, tradiție

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislației naționale

Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selectare aparține unuia din membrii C.S., C.C. sau a unuia dintre angajații viitorului G.A.L. implicați în evaluarea proiectelor sau afini ai acestora sau a unei entități juridice în care această persoană are implicații/interese, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare incidente adoptate la nivel național (Legea nr. 161/2003, O.U.G. nr. 66/2011), dar și la nivel comunitar (Regulamentul C.E. nr. 1605/2002, Regulamentul nr. 2342/2002 etc.) aplicabile, persoana în cauză nu va participa la deciziile privind lansarea apelului de selecție, procesul de verificare și nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv pentru sesiunea de selecție și/sau de contestație în cauză.

În cazul în care unul dintre angajații G.A.L. sau membrii desemnați de C.S., C.C. constată că se află în situația de conflict de interes, acesta are obligația de a solicita de îndată înlocuirea sa. În cazul în care se constată că nu se respectă regulile de evitare a conflictului de interes, așa cum sunt definite în legislația în vigoare, proiectul nu este eligibil, iar dacă a fost finanțat se va proceda la recuperarea sumelor conform legislației în vigoare incidente.

Conform legislației comunitare și naționale în vigoare, conflictul de interes poate fi definit ca acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect al responsabilului contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute. În acest sens, toate persoanele implicate la nivelul G.A.L.-ului în evaluarea și selecția proiectelor (membri în C.S., în C.C. sau angajații G.A.L.-ului implicați în procesul de evaluare) vor trebui să completeze o Declarație privind evitarea conflictului de interes, în care să se facă referire la prevederile art. 10 și 11 din O.G. nr. 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes, în conținutul declarației pe propria răspundere menționându-se cel puțin următoarele aspecte: numele și prenumele declarantului; funcția deținută în cadrul G.A.L.-ului; rolul în cadrul procesului de evaluare, Comitetului de selecție / Comisiei de Soluționare a Contestațiilor; luarea la cunoștință a prevederilor privind conflictul de interes așa cum este acesta prevăzut la art. 10 și 11 din O.G. nr. 66/2011, Reguli în materia conflictului de interes; asumarea faptului că în situația în care se constată că această declarație nu este conformă cu realitatea, persoana semnatară este pasibilă de încălcarea prevederilor legislației penale privind falsul în declarații.

Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interes, în modelul de implementare există o separare adecvată a responsabilităților.